

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
« _____ » _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
освітньо-професійної програми «Фінанси»

на тему: «ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ БАНКУ»

Здобувача (ки) групи Ф.м-31 Візнюк Віталій Михайлович

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Віталій ВІЗНЮК

Керівник

к.е.н., доцент Світлана ПОХИЛЬКО

Суми 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО

«21» жовтня 2024 р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістр

Здобувача (ки) групи Ф.м-31 інституту (центру) БіЕМ спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Візнюка Віталія Михайловича

Тема роботи: «ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ БАНКУ»

Затверджено наказом по СумДУ № 1058-VI від «17» жовтня 2024 р.

Термін здачі здобувачем завершеної роботи «29» листопада 2024 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

1. Теоретико-методологічні аспекти визначення рентабельності комерційного банку
2. Аналіз фінансових результатів, показників рентабельності та шляхи підвищення прибутковості АТ КБ «ПриватБанк»

Дата видачі завдання: «21» жовтня 2024 р.

Керівник к.е.н., доцент

_____ Світлана ПОХИЛЬКО

Завдання прийнято до виконання «21» жовтня 2024 р.

_____ Віталій ВІЗНЮК

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра

на тему:

Особливості управління рентабельністю банку

Візнюка Віталія Михайловича

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 37 сторінках, з яких список використаних джерел налічує 32 найменувань. Робота містить 7 таблиць, 17 рисунків і 6 додатків.

Актуальність кваліфікаційної роботи обумовлена сучасними умовами функціонування банківського сектора України, який перебуває під впливом економічних і політичних змін. Рентабельність є ключовим показником ефективності діяльності комерційного банку, відображаючи його здатність отримувати прибуток і забезпечувати фінансову стійкість. В умовах підвищеної конкуренції та економічної нестабільності аналіз чинників, що впливають на рентабельність банку, є основою для розробки ефективних управлінських рішень і стратегій.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження рівня рентабельності АТ КБ «ПриватБанк», оцінка чинників впливу та розробка рекомендацій щодо підвищення прибутковості банку.

У роботі використано сучасні методи дослідження, зокрема аналіз, синтез, узагальнення, порівняльний аналіз, статистичні методи, кореляційно-регресійний аналіз, а також інструменти візуалізації даних, такі як графіки та таблиці.

Основний результат роботи:

1. У першому розділі було розглянуто теоретичні основи поняття рентабельності як ключового показника ефективності діяльності банку. Було визначено, що рентабельність є багатовимірним показником, який дозволяє оцінити здатність банку генерувати прибуток із використанням наявних ресурсів. Проаналізовано основні методи оцінки рентабельності, включаючи розрахунок рентабельності активів (ROA) і власного капіталу (ROE). Особливу увагу

приділено зовнішнім і внутрішнім чинникам, що впливають на рівень рентабельності, а також ролі цього показника у формуванні стратегічної стійкості банківської установи.

2. У другому розділі здійснено глибокий аналіз фінансових показників ПриватБанку за період 2019–2023 років. Досліджено динаміку активів, зобов'язань, власного капіталу та чистого прибутку. Аналіз показників рентабельності активів (ROA) і власного капіталу (ROE) виявив зниження цих показників, незважаючи на загальне зростання активів і прибутку. Було також розглянуто показники платоспроможності та ліквідності, які підтвердили фінансову стійкість банку. Виявлено залежність банку від позикових коштів, що підвищує ризики в умовах економічної нестабільності.

3. У третьому розділі розроблено рекомендації для підвищення рентабельності банку. Запропоновано вдосконалити роботу з клієнтами шляхом розширення клієнтської бази та покращення якості обслуговування. Особлива увага приділяється впровадженню інноваційних банківських продуктів і цифрових рішень, які дозволять знизити операційні витрати та підвищити ефективність процесів. Також запропоновано диверсифікацію джерел доходів, зокрема розвиток співпраці з малим і середнім бізнесом, оптимізацію кредитного портфеля та зниження ризиковості операцій. Результати аналізу та запропоновані заходи сприятимуть забезпеченню довгострокової фінансової стабільності банку.

Ключові слова: рентабельність, фінансова стабільність, комерційний банк, ПриватБанк, прибуток, фінансові показники.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2024 рік

Рік захисту роботи – 2024 рік

ПЛАН

ВСТУП.....	6
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	8
1.1 Теоретичне підґрунтя поняття рентабельності комерційного банку	8
1.2 Методологія визначення показників рентабельності комерційного банку.....	15
2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	22
2.1 Організаційно-фінансова характеристика діяльності АТ КБ «Приватбанк».....	22
2.2 Аналіз та оцінка фінансових результатів та показників рентабельності АТ КБ «Приватбанк»	27
2.3 Шляхи підвищення прибутковості АТ КБ «Приватбанк».....	38
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ.....	51

ВСТУП

У сучасному світі банківська система виконує надзвичайно важливу функцію в економіці, підтримуючи стійкість фінансових ринків, забезпечуючи кредитування підприємств і населення, а також сприяючи зростанню та розвитку економіки в цілому. Одним з основних показників, що відображають ефективність діяльності банку, є рентабельність, яка дозволяє оцінити здатність банку генерувати дохід на вкладені ресурси. Рентабельність комерційного банку характеризує його фінансову стійкість, ефективність використання капіталу та здатність забезпечувати високий рівень дохідності. Актуальність дослідження цієї теми зумовлена важливістю рентабельності не лише для окремого банку, але й для фінансової системи та економіки країни загалом.

Рентабельність комерційних банків в Україні в умовах економічної нестабільності, високого рівня конкуренції та посилення регуляторного тиску з боку Національного банку України є пріоритетною метою для підтримки стійкості банківського сектора. Одним з найбільших банків України є АТ КБ «ПриватБанк», який, попри націоналізацію, зумів зберегти лідерські позиції у фінансовій системі країни. Це обумовлює необхідність поглибленого аналізу його фінансових показників, особливо рентабельності, та факторів, що впливають на її рівень. Отже, вивчення шляхів підвищення рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» є актуальним і доцільним для виявлення можливостей для розвитку і зміцнення банківської системи України.

Метою дослідження є аналіз рівня рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» на основі існуючих фінансових показників, оцінка чинників, що впливають на її динаміку, та визначення можливих шляхів підвищення прибутковості банку для забезпечення його стійкості та конкурентоспроможності.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

1. Вивчити теоретичні аспекти визначення рентабельності комерційного банку та її ролі в загальній фінансовій стратегії.

2. Провести аналіз основних фінансових показників, що характеризують рентабельність діяльності АТ КБ «ПриватБанк».

3. Визначити вплив макроекономічних та внутрішніх чинників на показники рентабельності банку.

4. Розробити рекомендації щодо можливих шляхів підвищення прибутковості банку на основі отриманих результатів дослідження.

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність АТ КБ «ПриватБанк» як представника банківського сектора України.

Предметом дослідження є рентабельність АТ КБ «ПриватБанк», а також основні фінансові та економічні чинники, що визначають рівень прибутковості банку.

У дослідженні використано комплексний підхід, що включає як теоретичний, так і практичний аналіз. Використані методи включають:

1. Метод аналізу та синтезу для теоретичного обґрунтування поняття рентабельності та аналізу сучасних підходів до її оцінки.

2. Статистичні методи для оцінки динаміки фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк».

3. Кореляційно-регресійний аналіз, який дозволяє дослідити взаємозв'язок між показниками рентабельності банку та іншими чинниками, такими як обсяг активів, кредитний портфель, відсоткові доходи та витрати.

Інформаційною базою роботи є фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк», зокрема баланс і звіт про фінансові результати за період з 2019 по 2023 рік, статистичні матеріали Національного банку України, нормативно-правові акти, що регулюють банківську діяльність в Україні, а також наукові статті, монографії та публікації, присвячені питанням фінансової стійкості і рентабельності банків.

1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

1.1 Теоретичне підґрунтя поняття рентабельності комерційного банку

Поняття рентабельності комерційного банку є одним із ключових показників, що визначає ефективність його діяльності. Рентабельність банку дозволяє оцінити, наскільки ефективно він використовує свої ресурси для досягнення фінансових результатів, а також демонструє ступінь дохідності вкладів акціонерів і здатність забезпечувати власний капітал. Як зазначено в літературі, зокрема, в роботі Катана Л. І. і Плахотника М. С., прибутковість банку є фінансовим результатом, який відображає перевищення доходів над витратами [1].

Рентабельність у банківській сфері – це важливий показник, що визначає здатність банку отримувати прибуток на вкладений капітал і активи, а також ефективно управляти доходами та витратами. Прибуток банку формується як різниця між доходами, які він отримує від своєї операційної діяльності, та витратами, пов'язаними із забезпеченням цієї діяльності. Доходи можуть включати процентні надходження від кредитів, комісійні за обслуговування клієнтів і інші джерела, такі як операції з цінними паперами. Витрати складаються з операційних, наприклад заробітної плати персоналу чи витрат на утримання офісів, і фінансових, зокрема виплат за депозитами.

Ефективність діяльності банку багато в чому залежить від структури його доходів і витрат. Наприклад, якщо банк отримує більшу частину доходів від стабільних джерел, таких як довгострокові кредити, це може зробити його фінансові показники більш передбачуваними. З іншого боку, надмірні витрати на утримання або неефективне управління ризиками можуть негативно вплинути на рентабельність.

Важливим фактором є адаптація банку до економічної ситуації в країні. Наприклад, під час криз банки можуть зіткнутися зі зниженням прибутковості через погіршення платоспроможності клієнтів, проте грамотне управління активами та контроль витрат допомагають зберегти рентабельність.

Діяльність банків спрямована не тільки на отримання прибутку, а й на підтримку стабільності їх роботи, що є важливим для економіки загалом. Ефективний банк здатний забезпечити баланс між доходами, витратами та ризиками.

Основні аспекти рентабельності наведені в рисунку 1.1.

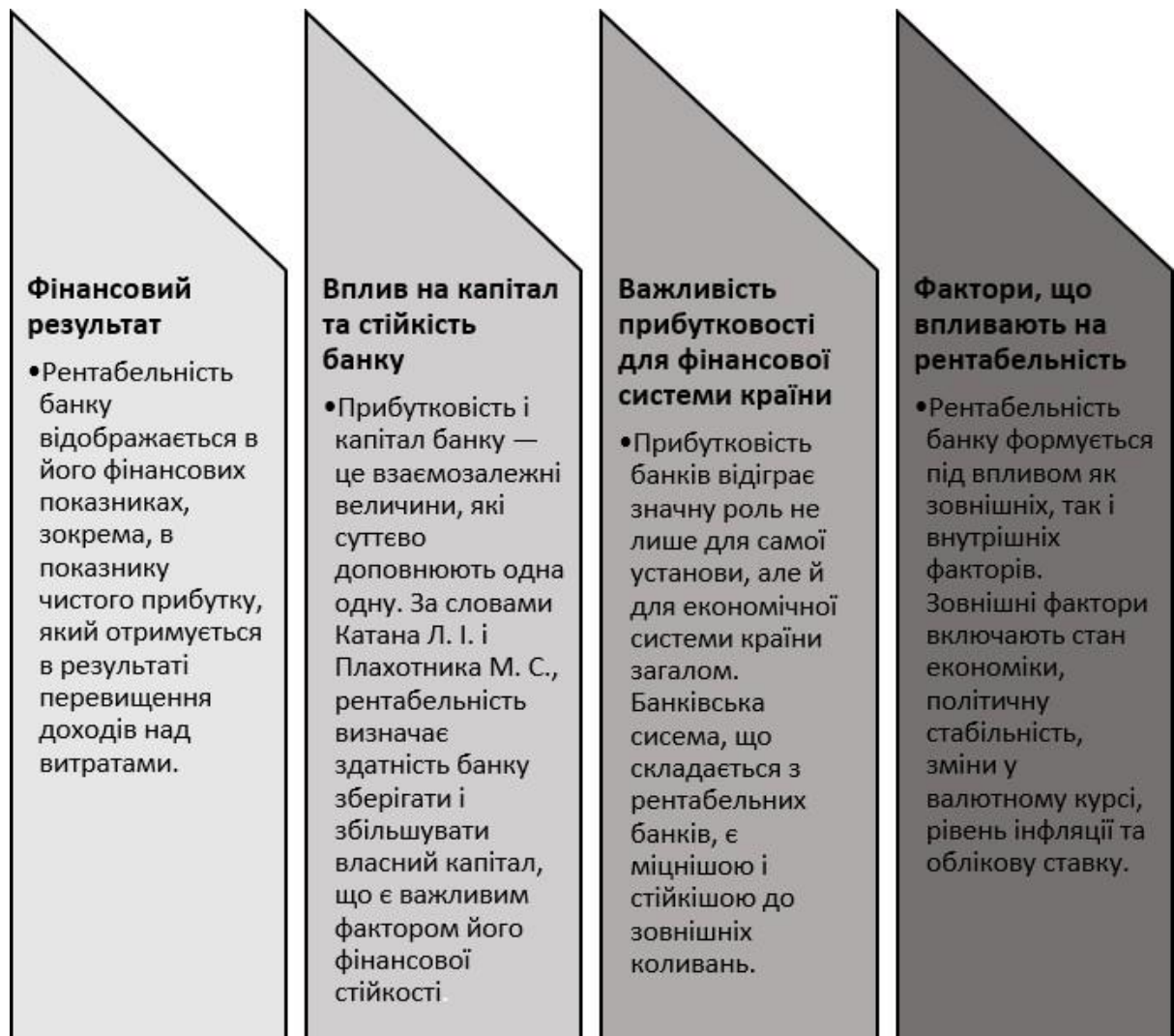

Рисунок 1.1 – Основні аспекти рентабельності (складено автором за [1-3])

Рентабельність комерційного банку є важливим елементом його фінансової стабільності. Вона відображає здатність банку не тільки до отримання прибутку, але й до його зростання. Рентабельний банк має можливість формувати необхідні резерви, які можуть бути використані для покриття непередбачуваних втрат і підтримки ліквідності в кризові періоди. Стабільна прибутковість банку також

дозволяє йому забезпечувати конкурентоспроможність на ринку, що є важливим фактором для залучення нових клієнтів та інвесторів.

Рентабельність також визначає здатність банку протистояти економічним коливанням. Наприклад, у періоди економічних спадів або фінансових криз банки з високою рентабельністю краще пристосовані до змін, оскільки їх фінансові резерви дозволяють продовжувати кредитування клієнтів, підтримувати ліквідність та виконувати зобов'язання перед вкладниками. Це позитивно впливає на стабільність фінансового сектора загалом, оскільки банки з достатньою рентабельністю можуть підтримувати економіку навіть в умовах кризи.

Окрім того, висока рентабельність банку є важливим фактором для залучення нових клієнтів. Потенційні клієнти схильні довіряти більш стабільним та рентабельним банкам, оскільки це знижує ризик втрат при розміщенні депозитів або оформленні кредитів. Успішний банк може запропонувати вигідні умови кредитування та депозитні ставки, оскільки його фінансова стабільність дозволяє йому знижувати операційні витрати і підтримувати рівень доходів. Висока рентабельність також дає банку можливість інвестувати у розвиток нових послуг і технологій, що покращує обслуговування клієнтів та робить його діяльність більш ефективною.

Рентабельність є не тільки фінансовим показником, а й стратегічною метою, досягнення якої сприяє довгостроковій стабільності та розвитку банку. Тому ефективне управління рентабельністю повинно включати комплексний підхід до оптимізації витрат, управління активами та диверсифікації джерел доходів. Важливим елементом є також адаптивність банку до зовнішніх змін і здатність швидко реагувати на ринкові виклики, що дозволяє забезпечувати стабільність і зростання рентабельності навіть у періоди економічної нестабільності.

Рентабельність комерційного банку є ключовим показником, що відображає його стабільність, конкурентоспроможність і здатність до розвитку. Підтримка стабільної рентабельності вимагає комплексного підходу до управління витратами та доходами, а також гнучкості у прийнятті управлінських рішень. Це особливо

важливо в умовах економічної нестабільності, коли банки змушені адаптувати свої стратегії для забезпечення фінансової стійкості та збереження довіри клієнтів.

Далі було проведено порівняльний аналіз терміну рентабельності, що досліджувався наступними вітчизняними науковцями в рисунку 1.2.

Рентабельність визначає, наскільки успішно підприємство відповідає на змінні умови ринкової економіки і потреби споживачів.

• Кисіль Я.С., Кисіль М.С., Тітенко З.М.

Рентабельність визначається як здатність компанії отримувати прибуток від своєї господарської діяльності, використовуючи її ресурси, і вона є економічним інструментом, який лежить в основі всіх рішень компанії щодо управління діяльністю взаємовідносин з діловими партнерами і тому він набуває статусу основного критерію, що використовується для оцінки економічної ефективності.

• Курочкіна О.К.

Рентабельність є відносним показником прибутковості, який характеризує рентабельну роботу підприємства, виміряну в коефіцієнтах або у відсотках витрат коштів чи капіталу, та показує частку прибутку в кожній грошовій одиниці витрат або капіталу.

• Кошельок Г.В., Міндова О.І., Чернишова Л.В.

Рентабельність означає прибутковість або доходність виробництва і реалізації всієї продукції (робіт, послуг) чи окремих її видів; доходність підприємств, організацій, установ у цілому як суб'єктів господарської діяльності; прибутковість різних галузей економіки.

• Палійчук Є.С., Шипович М. І.

Рисунок 1.2 - Визначення рентабельності від вітчизняних науковців (складено автором за [4-7])

На основі розглянутих підходів можна визначити рентабельність як комплексний показник ефективності діяльності підприємства, що характеризує його здатність генерувати прибуток на вкладені ресурси в умовах ринкової економіки. Рентабельність відображає співвідношення прибутку до витрат або

капіталу і слугує індикатором успішності підприємства, його економічної стабільності та здатності адаптуватися до змінного ринкового середовища.

Далі розглянемо фактори впливу на рентабельність банку

Аналіз факторів впливу на рентабельність банку можна провести, спираючись на внутрішні та зовнішні аспекти. Зробимо схему факторів впливу на рентабельність банку в рисунку 1.3.

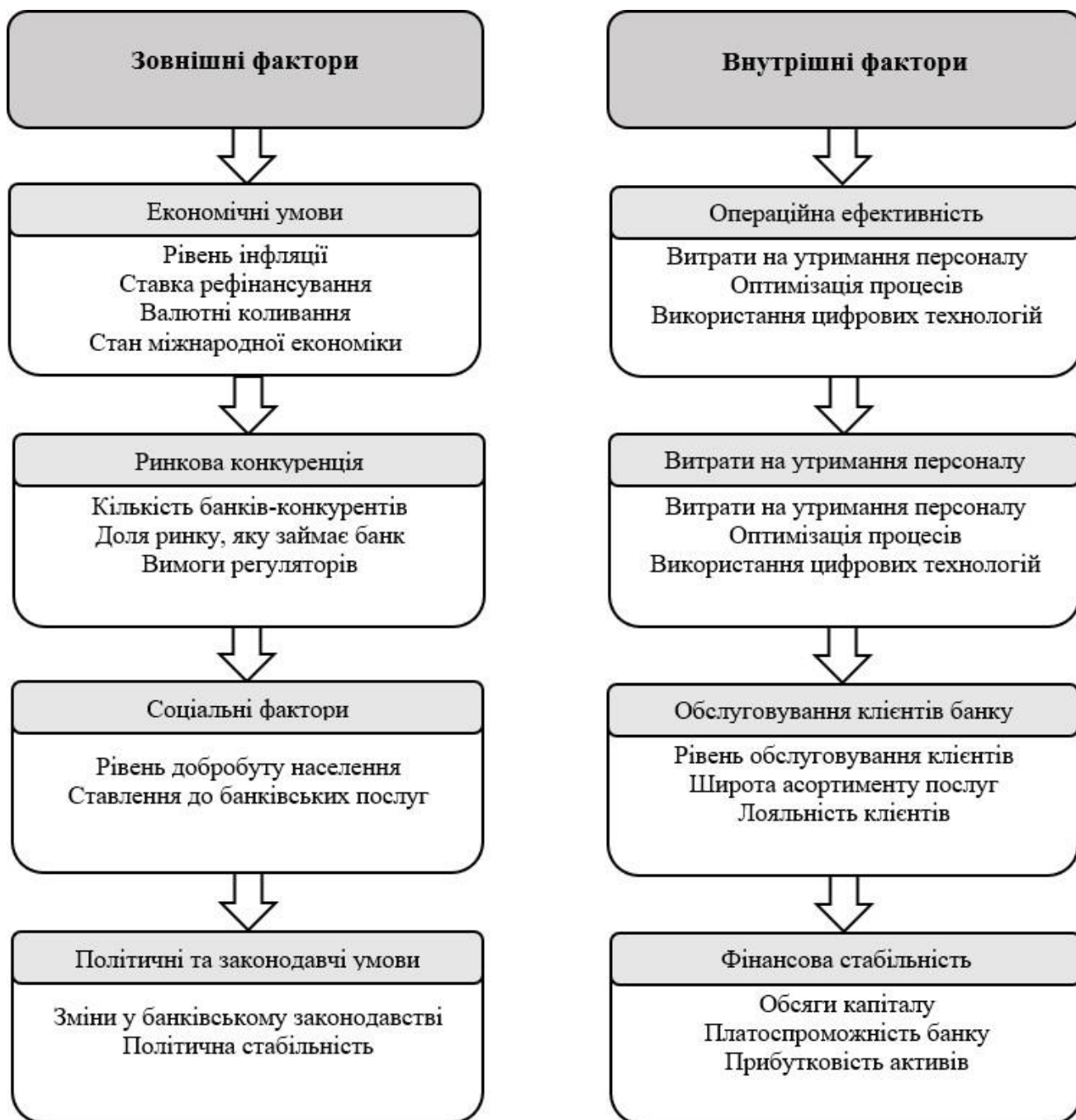

Рисунок 1.3 – Фактори впливу на рентабельність банку (складено автором за [8])

Рентабельність банку є складним явищем, на яке одночасно впливають як зовнішні, так і внутрішні фактори. Зовнішні фактори включають широкий спектр умов, які знаходяться поза прямим контролем банку, але значною мірою визначають його конкурентне середовище і фінансову стійкість. Наприклад, економічні умови, такі як рівень інфляції, ставка рефінансування, валютні коливання та стан міжнародної економіки, є фундаментальними показниками, що впливають на дохідність банківських операцій і попит на фінансові послуги. У висококонкурентному середовищі кількість банків-конкурентів, їх частка на ринку, а також регуляторні вимоги суттєво визначають стратегії банку. Водночас соціальні аспекти, як-от рівень добробуту населення, впливають на попит на банківські продукти, а довіра до банківських послуг значно впливає на залучення клієнтів. Політичні та законодавчі умови, включаючи політичну стабільність і зміни в банківському законодавстві, можуть створювати як сприятливе середовище для розвитку банків, так і ризики, пов'язані з посиленням регулювання або нестабільністю [8].

Водночас внутрішні фактори є тими областями, де банк може найбільш активно впливати на свою рентабельність. Серед них виділяється операційна ефективність, яка досягається через раціональне управління витратами на персонал, оптимізацію внутрішніх процесів і впровадження сучасних цифрових технологій. Це не лише знижує операційні витрати, але й покращує якість обслуговування клієнтів, підвищуючи їхню задоволеність і лояльність. Важливим аспектом є управління витратами на утримання персоналу: збалансований підхід у цьому напрямі дозволяє підтримувати високий рівень обслуговування клієнтів і розширювати асортимент пропонованих послуг. Внутрішня стабільність банку значною мірою залежить від його фінансової стійкості, яка базується на обсягах капіталу, платоспроможності та здатності ефективно використовувати активи для отримання прибутку [8].

Дослідження рентабельності комерційного банку, а також аналіз фінансових показників банку базується на дотриманні чинних нормативних документів, що регулюють банківську діяльність в Україні. Далі розглянемо нормативно-

законодавчу базу, яка потрібна для аналізу рентабельності комерційного банку в рисунку 1.4.

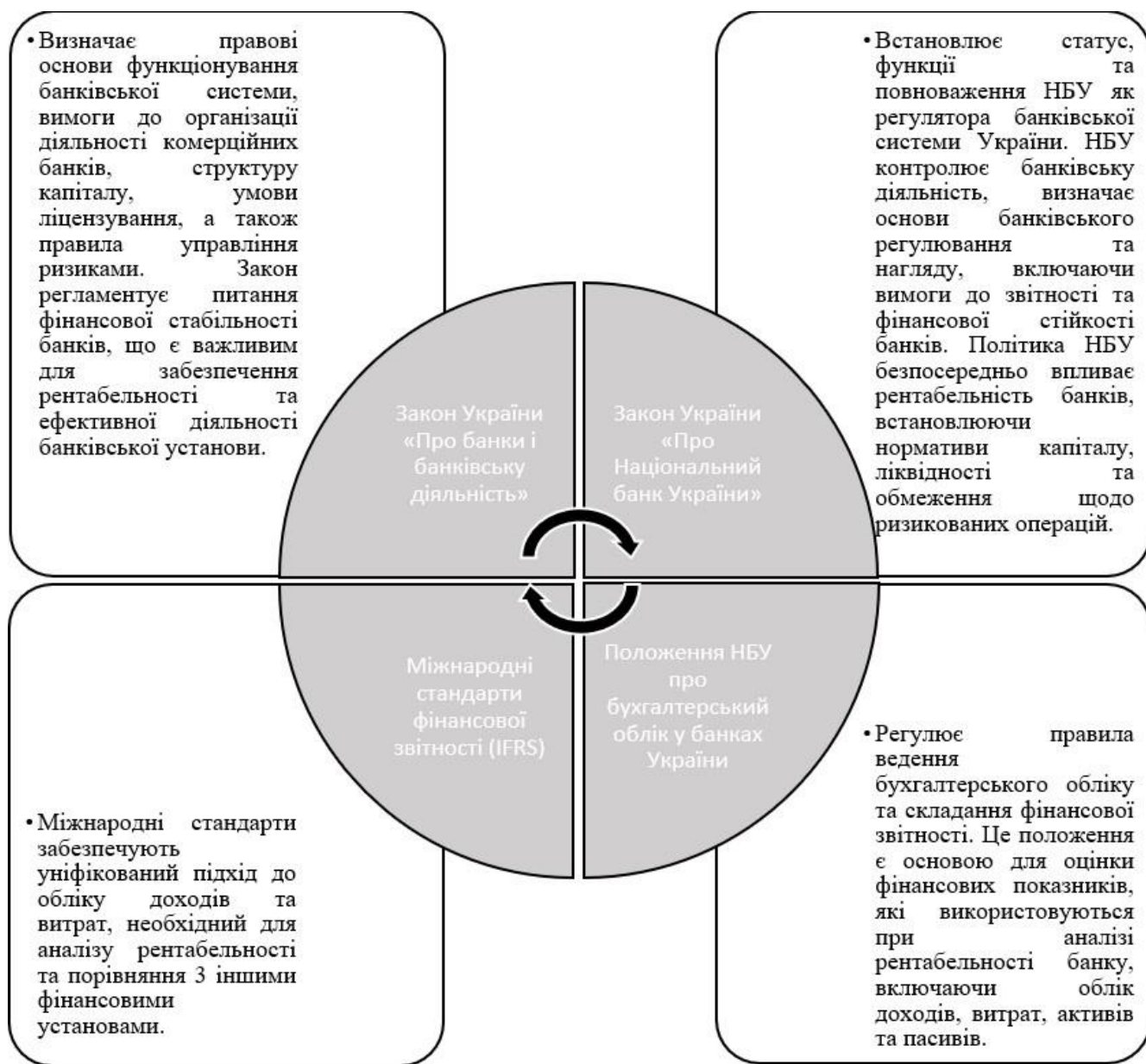

Рисунок 1.4 – Огляд нормативно-законодавчої бази рентабельності банку
(складено автором за [9-12])

Ці нормативні акти є основою для аналізу фінансової діяльності банків.

Проведемо аналіз популярності запитів в інтернеті таких визначень як прибуток банку та рентабельність банку за допомогою сервісу Google Trends, що наведено в додатку 1 [13].

Популярність запиту "bank profit" значно вища, ніж "bank profitability", що підтверджується графіком інтересу з часом. Синя лінія, яка представляє "bank profit", демонструє стійке зростання популярності з 2004 року, особливо після 2019 року. Це може бути пов'язано з підвищеним інтересом до теми фінансової прибутковості банків у певних регіонах або глобальними економічними змінами.

Інтерес до "bank profitability" залишається дуже низьким порівняно з "bank profit". Це свідчить про те, що цей термін використовується рідше, можливо, через його специфічність чи складність для розуміння широкою аудиторією.

За регіональним розподілом видно, що найбільший інтерес до запиту "bank profit" походить із таких країн, як Пакистан, Катар, Польща, ОАЕ та Саудівська Аравія. Це вказує на те, що фінансові теми, пов'язані з прибутковістю банків, є більш актуальними для цих регіонів, ймовірно, через важливість банківського сектору в їхніх економіках.

Інтенсивність кольорів на карті показує, що багато країн взагалі не мають значного обсягу запитів, що може вказувати на нерівномірний інтерес до теми в різних регіонах світу.

Отже рентабельність банку є комплексним показником, що залежить від зовнішніх і внутрішніх факторів. Зовнішні включають економічну ситуацію, конкуренцію, валютну політику та правове регулювання. Внутрішні фактори охоплюють якість управління, ефективність кредитного портфеля, оптимізацію витрат і управління ризиками.

Ці фактори впливають на здатність банку забезпечувати стабільний фінансовий результат, балансувавши між прибутковістю й безпекою.

1.2 Методологія визначення показників рентабельності комерційного банку

Основні характеристики, які розкривають зміст та сутність фінансового результату, включають аспекти, які наведені в рисунку 1.6.

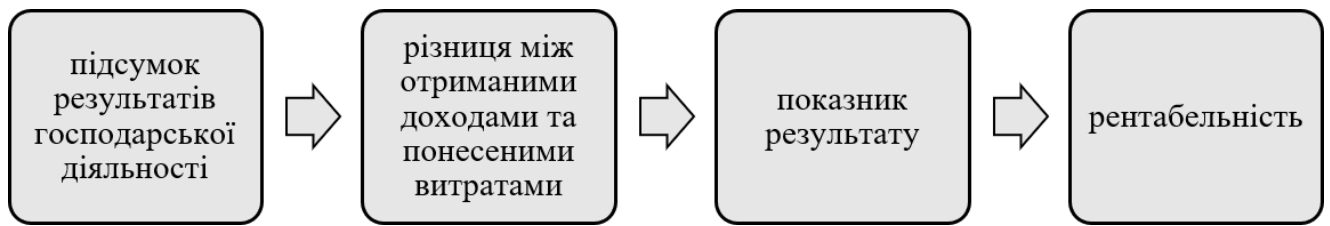

Рисунок 1.5 – Аспекти, які розкривають сутність рентабельності

Дохід і витрати є основними категоріями, які визначають зміни у фінансовому становищі підприємства або банку. Під доходом розуміється зростання економічних вигод протягом звітного періоду у вигляді надходжень чи покращення активів, що призводить до збільшення власного капіталу, не враховуючи внески від учасників. Витрати ж, навпаки, відображають зменшення економічних вигод шляхом вибуття активів або збільшення зобов'язань, що, у свою чергу, зменшує власний капітал. [14]

Згідно з постановою Правління НБУ від 27 лютого 2018 року № 17 [14], банки зобов'язані накопичувати дані за рахунками доходів і витрат (класи 6 і 7 Плану рахунків) з початку року. Наприкінці звітного фінансового року ці рахунки підлягають закриттю із записом на рахунки відповідно до результату:

- якщо доходи перевищують витрати, то залишок зараховується на рахунок 5040 П «Прибуток звітного року»;
- у разі перевищення витрат над доходами — на рахунок 5041 А «Збиток звітного року».

Для банківської установи отримання позитивного фінансового результату є критично важливим, оскільки це свідчить про ефективність її операційної діяльності та стійкість на фінансовому ринку. Позитивний фінансовий результат не лише забезпечує зростання власного капіталу банку, але й формує додаткові резерви, які можуть бути спрямовані на розвиток та зміцнення його позицій у конкурентному середовищі. Завдяки стабільному прибутку банк має можливість інвестувати в інновації, розширювати спектр послуг і посилювати свою репутацію серед клієнтів та партнерів.

Прогнозування на основі досягнутого фінансового результату дозволяє банку розробляти ефективні стратегії для управління ризиками та планувати розподіл

ресурсів таким чином, щоб забезпечити рентабельність і стабільний розвиток у довгостроковій перспективі. Отже, позитивний фінансовий результат є не тільки ключовим показником поточної діяльності банку, а й важливим індикатором його майбутнього потенціалу та здатності адаптуватися до змін у економічному середовищі.

Далі проаналізуємо показники, які допоможуть проаналізувати рентабельність в комерційному банку в рисунках 1.7-1.9.

Основними показниками рентабельності є рентабельність активів (ROA) та рентабельність власного капіталу (ROE).

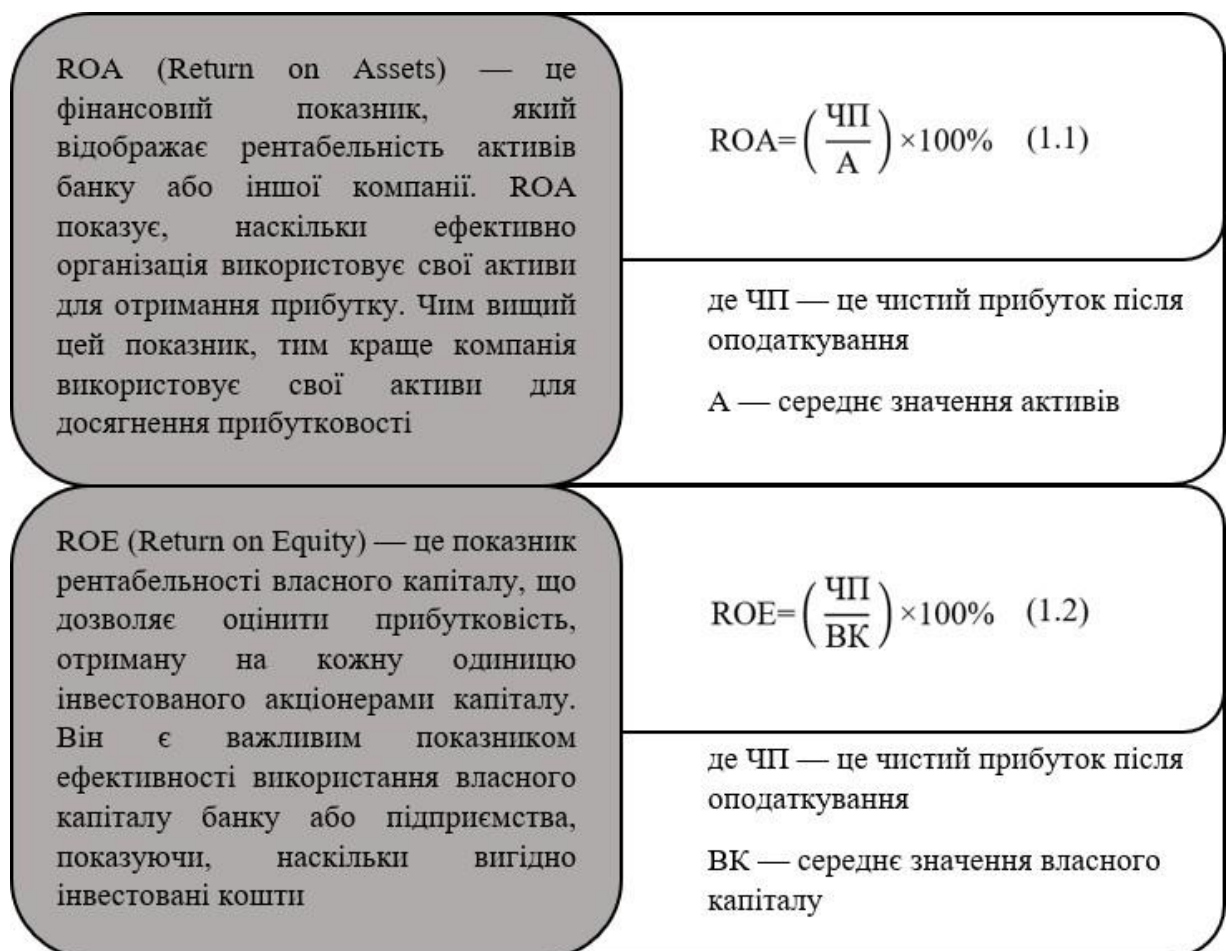

Рисунок 1.6 – Визначення та формули розрахунку показників рентабельності (складено автором за [15, 16])

Обидва показники є ключовими у фінансовому аналізі банку, оскільки дозволяють оцінити його ефективність та рентабельність.

Також для аналізу рентабельності банку важливо визначити показники платоспроможності, а саме фінансовий леверидж та коефіцієнт заборгованості.

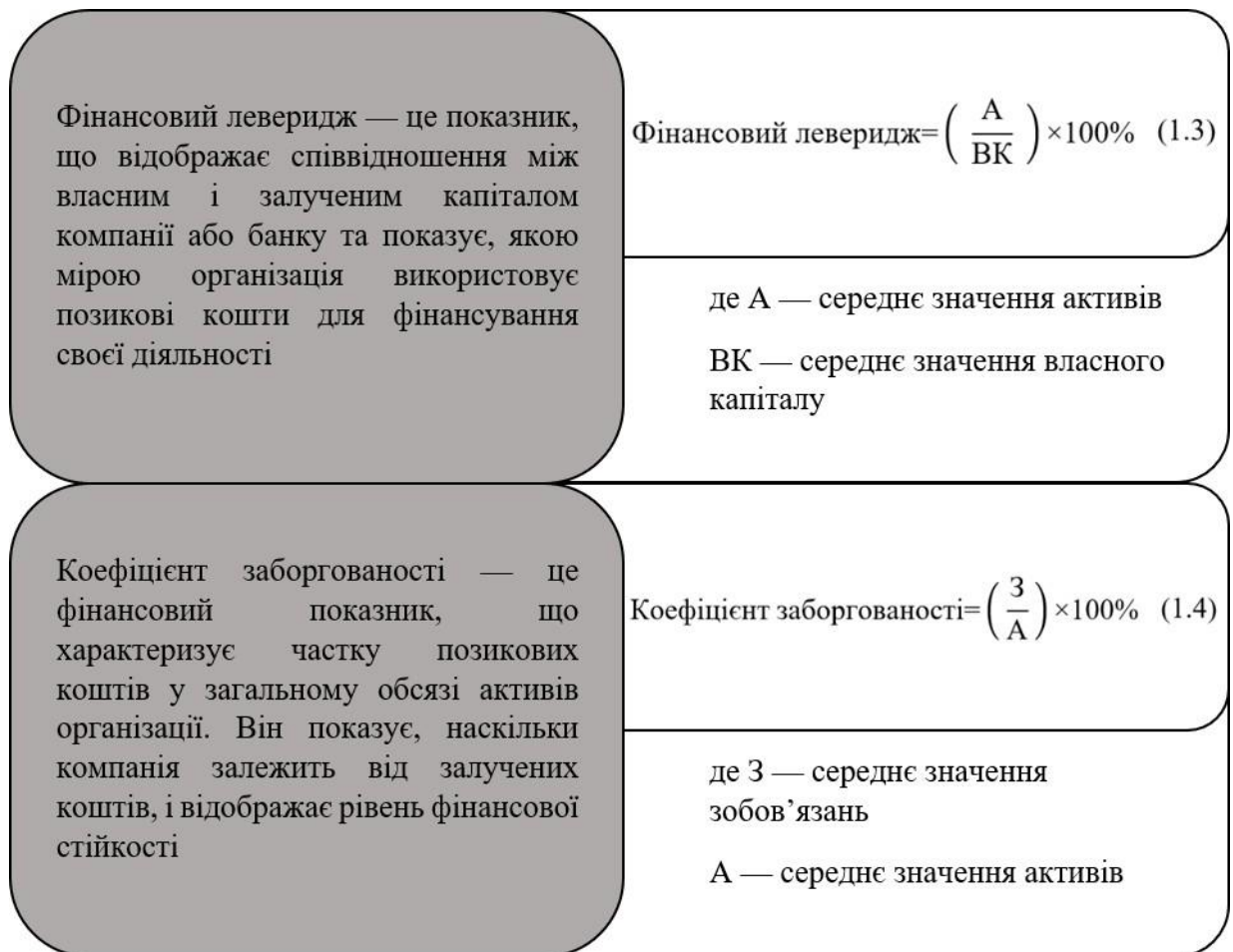

Рисунок 1.7 – Визначення та формули розрахунку показників платоспроможності (складено автором за [17, 18])

На основі наданих формул можна зробити висновок, що фінансовий леверидж та коефіцієнт заборгованості є ключовими показниками для оцінки структури капіталу організації. Фінансовий леверидж відображає, наскільки ефективно компанія використовує позикові кошти для фінансування своєї діяльності, порівнюючи середні значення активів та власного капіталу. Високе значення цього показника може вказувати на більшу залежність компанії від зовнішнього фінансування.

Коефіцієнт заборгованості демонструє частку зобов'язань у загальній сумі активів і дає уявлення про рівень фінансової стійкості компанії. Зростання цього

коефіцієнта може свідчити про збільшення фінансових ризиків, пов'язаних із високим рівнем боргового навантаження.

Фінансовий леверидж і коефіцієнт заборгованості є важливими показниками для оцінки фінансової стабільності та ризику банку чи іншої компанії, оскільки вони допомагають визначити оптимальний баланс між позиковим та власним капіталом.

Далі для проведення аналізу рентабельності комерційного банку слід розрахувати показники ліквідності, а саме коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR)

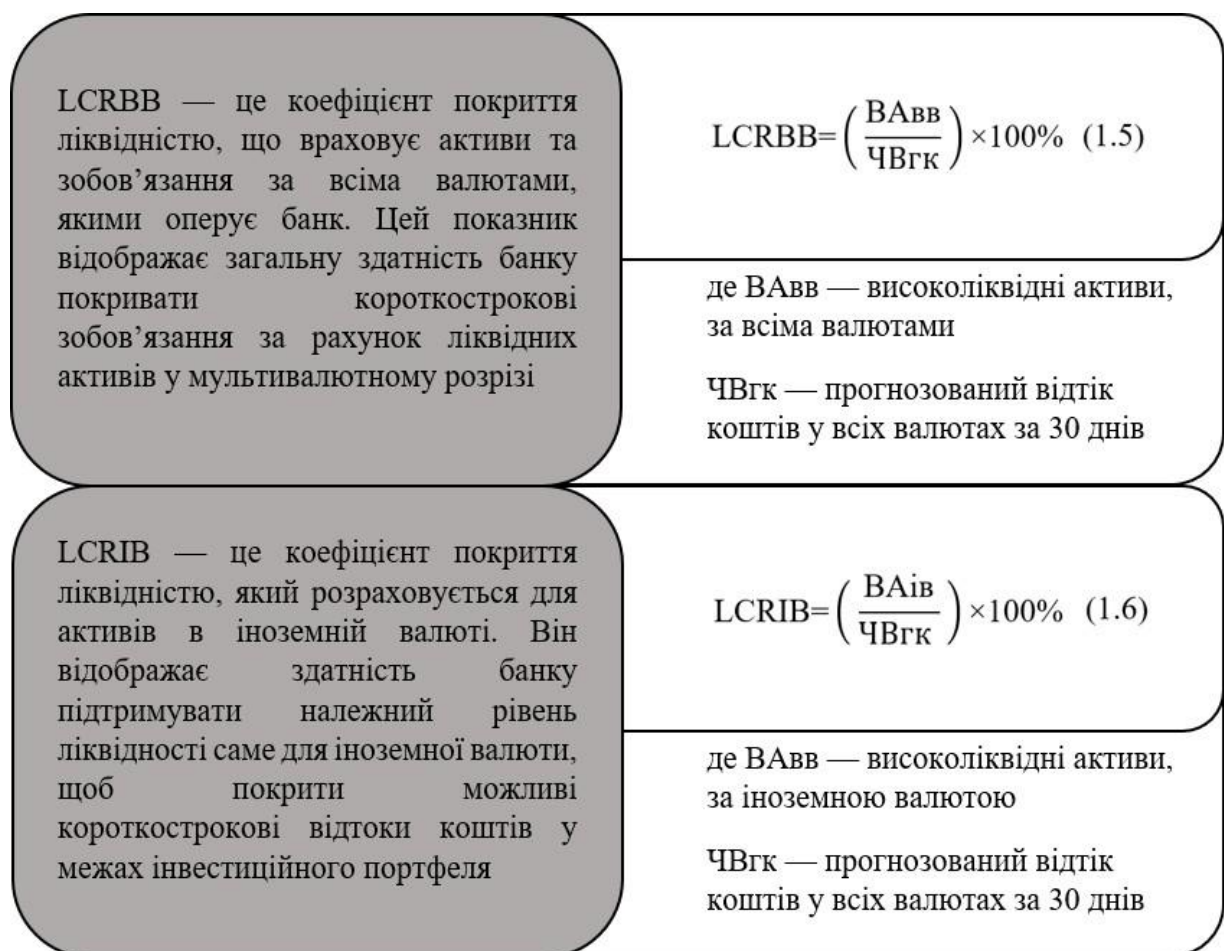

Рисунок 1.8 – Визначення та формули розрахунку показників ліквідності (складено автором за [19])

Обидва показника дозволяють оцінити рівень ліквідності банку окремо для іноземної валюти (LCRIB) і для загальної ліквідності по всіх валютах (LCRBB), що

допомагає ефективно управляти ризиками ліквідності в умовах валютних коливань.

На останок розглянемо кореляційно-регресивну модель для пошуку шляхів підвищення рентабельності банку та визначимо етапи виконання. Методичний підхід до проведення кореляційно-регресійного аналізу комерційного банку включає кілька основних етапів, які вказані в рисунку 1.9.

Рисунок 1.9 - Методичний підхід до проведення кореляційно-регресійного аналізу
(складено автором за [20])

Кореляційно-регресійний аналіз є важливим інструментом для дослідження взаємозв'язків між різними показниками діяльності банку, що дозволяє визначити,

як зміни одного фактору впливають на інші. У банківському секторі цей метод часто використовується для аналізу факторів, які впливають на рентабельність, ліквідність, ризики, дохідність тощо.

Таким чином, кореляційно-регресійний аналіз у банківській сфері є потужним інструментом для виявлення та кількісної оцінки взаємозв'язків між фінансовими показниками, що допомагає комерційному банку ефективно планувати свою діяльність та оптимізувати управлінські рішення.

На основі проведеного дослідження, можна зробити висновок, що рентабельність комерційного банку є ключовим показником, який характеризує його фінансову стабільність, ефективність використання ресурсів і здатність до генерації прибутку. Аналіз фінансових результатів банку, а також застосування кореляційно-регресійного аналізу для визначення факторів впливу на рентабельність, дозволили виявити важливі аспекти управління доходами та витратами, що сприяють підвищенню фінансової результативності. Ефективне управління рентабельністю дозволяє банку не тільки забезпечувати стабільний фінансовий результат, але й адаптуватися до умов економічної нестабільності, підтримуючи довіру клієнтів та інвесторів. Це підтверджує важливість комплексного підходу до оптимізації операційної діяльності та стратегічного управління фінансами банку для досягнення довгострокового зростання та конкурентоспроможності на ринку фінансових послуг.

2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1 Організаційно-фінансова характеристика діяльності АТ КБ «Приватбанк»

ПриватБанк, заснований у 1992 році, є одним із найбільших банків України та домінуючим гравцем у секторі роздрібного обслуговування та карткових продуктів. Він пропонує повний спектр фінансових послуг для фізичних осіб, малого та середнього бізнесу, а також для корпоративних клієнтів. З моменту заснування ПриватБанк виріс до найбільшої фінансової установи країни та відіграє ключову роль у розвитку банківської системи України [21].

У грудні 2016 року, після великої реструктуризації активів, ПриватБанк був націоналізований через загрозу фінансовій стабільності країни. Це зробило його одним із ключових банків державного сектора, що перебуває під управлінням Міністерства фінансів України. На сьогодні ПриватБанк обслуговує понад 20 мільйонів клієнтів, серед яких близько 700 тисяч — це юридичні особи та підприємці. За обсягами активів, кількістю банкоматів та терміналів, ПриватБанк займає лідируючі позиції в Україні [21].

Місія ПриватБанку полягає в наданні доступних, сучасних та надійних фінансових послуг, що відповідають потребам клієнтів у всіх сферах життя та бізнесу. Стратегія банку спрямована на подальшу цифровізацію, інноваційні рішення та оптимізацію банківських процесів, що дозволяє йому залишатися лідером в індустрії та ефективно обслуговувати клієнтів.

Основними напрямками діяльності ПриватБанку є роздрібне обслуговування, надання послуг малому та середньому бізнесу, а також обслуговування корпоративних клієнтів. Банк також активно впроваджує сучасні платіжні рішення, електронну комерцію, онлайн-банкінг та мобільні додатки, які полегшують доступ до фінансових послуг.

ПриватБанк є новатором в області цифрових фінансових послуг в Україні. Одним із найбільш популярних його продуктів є онлайн-банкінг "Приват24", який

став провідною платформою для дистанційного управління банківськими рахунками та операціями. Мобільний додаток "Приват24" дозволяє клієнтам здійснювати платежі, перекази, оплачувати комунальні послуги, відкривати депозити та контролювати свої фінанси в режимі реального часу. Ця платформа займає провідні позиції на українському ринку цифрових послуг і є важливим інструментом для покращення клієнтського досвіду.

Крім "Приват24", банк також відомий впровадженням технологій безконтактної оплати, біометричної ідентифікації клієнтів, використанням штучного інтелекту для аналізу ризиків та оптимізації кредитного процесу, а також іншими передовими цифровими рішеннями. Цифрові технології не лише підвищують ефективність операцій, але й дозволяють банку значно знижувати операційні витрати.

На сьогодні ПриватБанк є найбільшим українським банком за обсягом активів, який у 2023 році становив понад 600 мільярдів гривень. Його високий рівень капіталізації та ліквідності забезпечують стабільність та можливість впроваджувати інноваційні продукти, адаптуватися до вимог ринку та відповідати на зовнішні виклики. Банк постійно демонструє високі показники рентабельності, що свідчить про ефективність управління активами та контролю витрат [21].

Завдяки стійкій фінансовій базі ПриватБанк продовжує надавати кредити як фізичним, так і юридичним особам, підтримувати економічний розвиток країни та сприяти створенню нових робочих місць.

Далі проаналізуємо АТ КБ «ПриватБанк» завдяки SWOT-аналізу в таблиці 2.1.

SWOT-аналіз – це інструмент стратегічного планування, який використовується для оцінки сильних і слабких сторін організації, а також можливостей і загроз у її зовнішньому середовищі. Назва SWOT складається з перших літер англійських слів, які представляють чотири компоненти аналізу, які вказані в рисунку 2.1

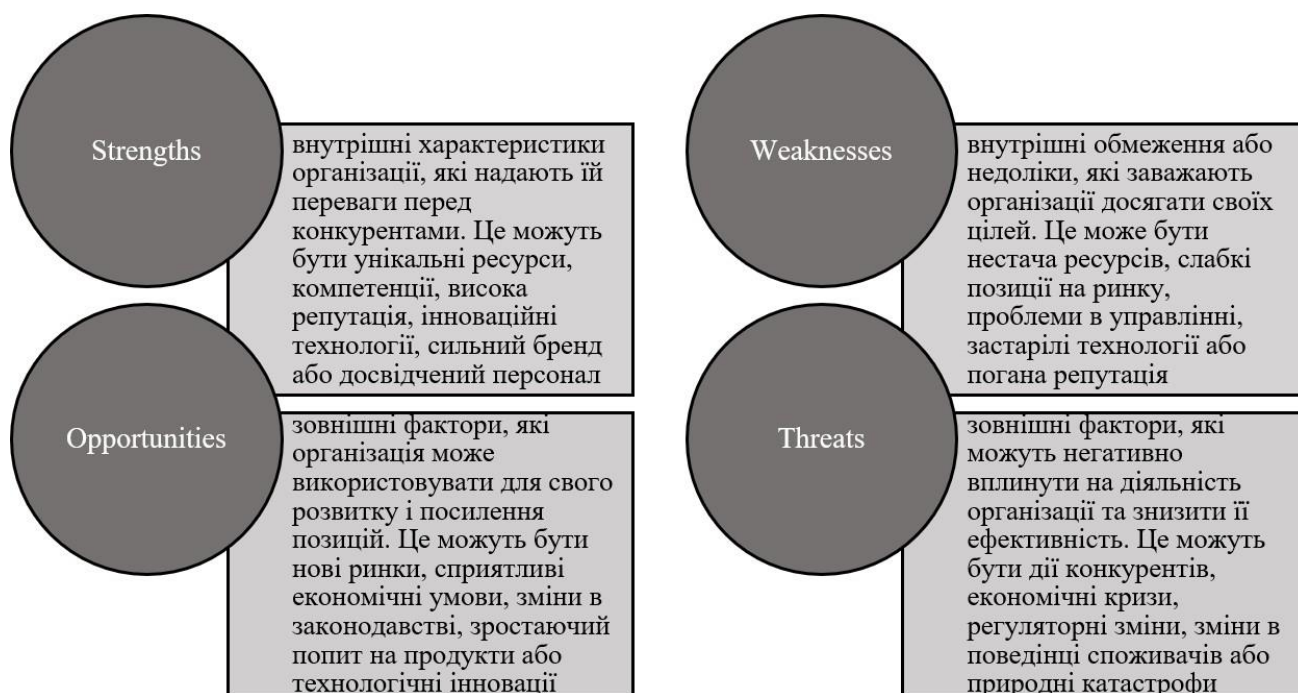

Рисунок 2.1 – Розгляд компонентів SWOT-аналізу (складено автором на основі [22])

Цей рисунок демонструє аналіз SWOT (сильні сторони, слабкі сторони, можливості та загрози) для організації. Можна зробити висновок, що цей інструмент дозволяє оцінити як внутрішні, так і зовнішні чинники, що впливають на діяльність організації. Важливо зосередитися на розвитку сильних сторін, таких як унікальні ресурси, досвід або інновації, а також використовувати зовнішні можливості, наприклад, нові ринки чи законодавчі зміни, для зміцнення позицій. Водночас варто звертати увагу на внутрішні недоліки, як-от управлінські проблеми чи брак ресурсів, та шукати способи їх мінімізації. Не менш важливою є оцінка зовнішніх загроз, таких як економічні кризи чи дії конкурентів, і розробка стратегій для їх нейтралізації. SWOT-аналіз сприяє розробці ефективної стратегії розвитку організації, забезпечуючи комплексний погляд на її поточний стан та перспективи.

SWOT-аналіз дозволяє організаціям краще зрозуміти свою позицію на ринку, визначити ключові фактори, що впливають на їхню діяльність, і розробити ефективні стратегії для використання можливостей і подолання загроз. Зробимо SWOT-аналіз по АТ КБ «ПриватБанк» в рисунку 2.2

<p style="text-align: center;">Сильні сторони (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Лідер ринку •Цифрові технології та інновації •Націоналізація та державна підтримка •Висока ліквідність та капіталізація •Широка мережа банкоматів і відділень 	<p style="text-align: center;">Слабкі сторони (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Залежність від державної підтримки •Значний кредитний ризик •Іміджеві ризики та спадок минулих проблем •Обмеження в розвитку на міжнародних ринках •Високі витрати на операційну діяльність
<p style="text-align: center;">Можливості (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Розширення цифрових послуг •Розвиток послуг для малого та середнього бізнесу •Інновації у фінансових продуктах •Вихід на ринки електронної комерції •Зростання фінансової грамотності 	<p style="text-align: center;">Загрози (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Економічна та політична нестабільність •Регуляторні вимоги •Висока конкуренція •Кіберзагрози •Фінансова нестабільність клієнтів

Рисунок 2.2 – SWOT-аналіз АТ КБ «ПриватБанк» (складено автором на основі [22])

SWOT-аналіз ПриватБанку відображає його сильні сторони, слабкі місця, можливості та загрози, що дозволяє глибше зрозуміти позицію банку на ринку та його потенціал для подальшого розвитку. Сильні сторони ПриватБанку полягають у його лідерстві на ринку, використанні цифрових технологій та інновацій, державній підтримці, високій ліквідності й капіталізації, а також широкій мережі банкоматів і відділень. Завдяки цьому ПриватБанк займає значну ринкову частку і є впливовим гравцем у фінансовій системі України. Лідерство в цифрових технологіях, зокрема через онлайн-банкінг «Приват24» та мобільний додаток, дозволяє банку швидко адаптуватися до змінних потреб клієнтів і зберігати конкурентоспроможність в умовах цифровізації.

З іншого боку, ПриватБанк стикається з певними внутрішніми обмеженнями. Наприклад, залежність від державної підтримки може обмежувати стратегічну гнучкість банку, а високий рівень проблемних кредитів створює додаткові ризики для його фінансових показників. Попередні репутаційні проблеми, пов'язані з діяльністю до націоналізації, також впливають на довіру частини клієнтів. Крім

того, зосередження діяльності на внутрішньому ринку обмежує можливості для міжнародної експансії та диверсифікації доходів. Операційні витрати на підтримку великої мережі відділень можуть знижувати рентабельність, незважаючи на переваги цифрових інновацій.

ПриватБанк має низку перспективних можливостей для розвитку. Перш за все, це розширення цифрових послуг, що дозволить залучити нових клієнтів і підвищити ефективність обслуговування. Крім того, банк може вдосконалювати послуги для малого і середнього бізнесу, що сприятиме зміцненню його позицій у цьому сегменті ринку. Інновації у фінансових продуктах, вихід на ринки електронної комерції, а також підвищення фінансової грамотності населення відкривають додаткові можливості для збільшення клієнтської бази та підвищення доходності банку. Однак на шляху до реалізації цих можливостей банк може зіштовхнутися із серйозними загрозами.

Серед найбільших зовнішніх ризиків ПриватБанку – економічна та політична нестабільність в Україні, яка посилює фінансові ризики і загрожує дохідності. Постійні зміни у законодавстві та регуляторні вимоги потребують додаткових витрат на адаптацію і можуть впливати на стратегічні рішення банку. Іншою загрозою є висока конкуренція, як з боку традиційних банків, так і фінтех-компаній, що стимулює ПриватБанк до пошуку нових шляхів утримання клієнтів та покращення своїх продуктів. З огляду на високий рівень цифровізації, кіберзагрози залишаються постійним викликом для банку, адже вони можуть призвести до фінансових втрат і вплинути на репутацію. До того ж, нестабільна економічна ситуація в країні впливає на платоспроможність клієнтів, що підвищує ймовірність непогашених кредитів.

Загалом, SWOT-аналіз ПриватБанку демонструє, що банк має вагомі сильні сторони, що дозволяють йому успішно обслуговувати клієнтів і підтримувати стабільність. Однак для подальшого підвищення рентабельності важливо вдосконалювати стратегічний розвиток, впроваджувати нові продукти, розширювати цифрові послуги та активно працювати над мінімізацією внутрішніх і зовнішніх ризиків. Такий підхід дозволить банку не лише зберегти поточні

позиції, але й покращити рентабельність і зміцнити конкурентоспроможність на фінансовому ринку України.

2.2 Аналіз та оцінка фінансових результатів та показників рентабельності АТ КБ «ПриватБанк»

Аналіз фінансових результатів та показників рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» є важливою складовою дослідження фінансового стану і ефективності діяльності банку, що дозволяє оцінити його стабільність, конкурентоспроможність і здатність створювати прибуток. Оцінка рентабельності є критичним елементом у визначенні успішності банку, оскільки вона характеризує його здатність отримувати прибуток із наявних ресурсів та забезпечує підґрунтя для прийняття управлінських рішень.

Основними показниками рентабельності, які будуть розглянуті в даному розділі, є рентабельність активів (ROA) та рентабельність власного капіталу (ROE). Показник ROA дозволяє визначити ефективність використання активів банку для генерації прибутку, а ROE демонструє дохідність власного капіталу, що є ключовим фактором для інвесторів та власників.

Для повноти аналізу також важливо враховувати показники платоспроможності, такі як фінансовий леверидж та коефіцієнт заборгованості. Фінансовий леверидж відображає залежність банку від позикових коштів, а коефіцієнт заборгованості – співвідношення зобов'язань до активів, що дозволяє оцінити ризикованість фінансової структури банку.

Крім того, для проведення повноцінного аналізу рентабельності комерційного банку важливо дослідити показники ліквідності, зокрема коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR), що відображає здатність банку своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання. Також буде проведено аналіз основних балансових показників, а саме активів, власного капіталу, зобов'язань та чистого прибутку, які є базою для обчислення інших фінансових індикаторів і дають загальне уявлення про фінансовий стан банку.

Для початку розглянемо показники балансу, а саме активи, власний капітал та зобов'язання, а також показник чистого прибутку

Таблиця 2.2 – Показники балансу та чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр, млн грн [23-27]

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Активи	309723	382525	401296	540596	680008
Власний капітал	54529	52825	66615	57789	84846
Зобов'язання	255194	329700	334681	482807	595162
Чистий прибуток	32609	24302	35050	30198	37765

Активи ПриватБанку зросли більш ніж удвічі за п'ять років, досягнувши 680008 у 2023 році, що свідчить про значне розширення діяльності. Власний капітал коливався, але в 2023 році значно зріс до 84846. Зобов'язання стабільно збільшувалися, що вказує на активне залучення коштів. Чистий прибуток залишався високим, зі стабільним зростанням після 2020 року та досягненням 37765 у 2023 році. Загалом банк демонструє фінансову стійкість та ефективність. Зробимо діаграму по показникам балансу в рисунку 2.3.

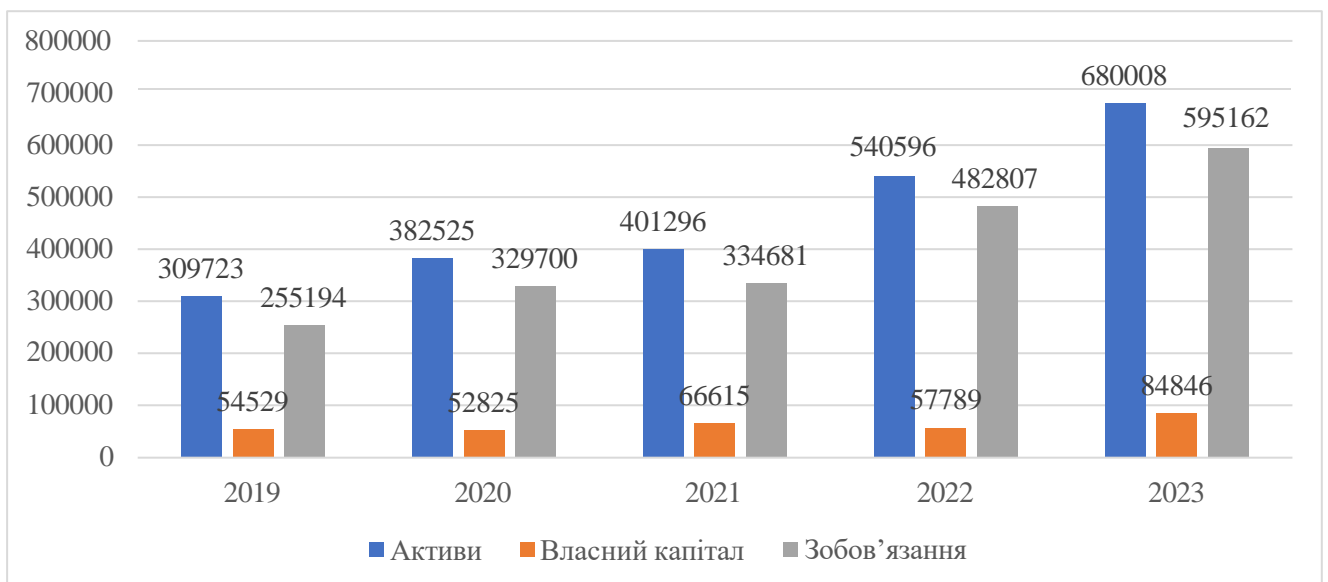

Рисунок 2.3 – Показники балансу АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр, млн грн (складено автором на основі [23-27])

Згідно з даними таблиці 2.2 та рисунку 2.3 можна зробити наступні висновки про фінансовий стан та динаміку основних показників АТ КБ «ПриватБанк»:

Загальна сума активів банку зростала протягом усього аналізованого періоду. Якщо у 2019 році активи становили 309723 млн грн, то до 2023 року вони зросли до 680008 млн грн. Це свідчить про суттєве збільшення масштабів діяльності банку та ефективне управління його активами. Збільшення активів може вказувати на підвищення довіри клієнтів та зростання обсягу депозитів і кредитів.

Власний капітал також демонструє позитивну динаміку. За п'ять років він зріс із 54529 млн грн у 2019 році до 84846 млн грн у 2023 році. Таке зростання свідчить про збереження стабільної фінансової бази та можливість банку покривати власні зобов'язання за рахунок власних ресурсів. Це також може вказувати на здатність банку акумулювати прибуток та реінвестувати його у власний капітал.

Зобов'язання банку за аналізований період також зростали, хоча і з більш значними коливаннями. У 2019 році їхня сума складала 255194 млн грн, а до 2023 року вона зросла до 595162 млн грн. Особливо помітне збільшення зобов'язань відбулося у 2022–2023 роках, що може свідчити про активне залучення депозитів або інших видів зобов'язань. Це може бути пов'язано з розширенням банківської діяльності або необхідністю залучення додаткових ресурсів для покриття активних операцій.

Чистий прибуток банку коливався протягом аналізованого періоду. У 2019 році він становив 32609 млн грн, але в 2020 році знизився до 24302 млн грн, що може бути результатом економічної нестабільності або впливу пандемії COVID-19. Однак у наступні роки чистий прибуток відновився і досяг 37765 млн грн у 2023 році. Це свідчить про здатність банку ефективно адаптуватися до змін економічного середовища та забезпечувати стабільний дохід.

Діаграма показує стабільне зростання активів АТ КБ «ПриватБанк» на фоні збільшення зобов'язань, що підтримується відносно стабільним, хоча й не таким швидким зростанням власного капіталу. Це свідчить про стійке розширення банку, однак високий рівень зобов'язань вимагає ретельного управління ризиками для забезпечення фінансової стійкості в довгостроковій перспективі.

Далі розглянемо показники рентабельності, зокрема рентабельність активів (ROA) та рентабельність власного капіталу (ROE) в таблиці 2.3.

Таблиця 2.2 – Показники рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр, % [23-27]

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
ROA	10,53	6,35	8,73	5,59	5,55
ROE	59,80	46,00	52,62	52,26	44,51

Розглянемо розрахунок показника ROA (див. формулу 1.1 в розділі 1):

- $ROA (2019) = 32609/309723 * 100 = 10,53\%$
- $ROA (2020) = 24392/382525 * 100 = 6,35\%$
- $ROA (2021) = 35050/401296 * 100 = 8,73\%$
- $ROA (2022) = 30198/540596 * 100 = 5,59\%$
- $ROA (2023) = 37765/680008 * 100 = 5,55\%$

Розглянемо розрахунок показника ROE (див. формулу 1.2 в розділі 1):

- $ROE (2019) = 32609/54529 * 100 = 59,8\%$
- $ROE (2020) = 24392/52825 * 100 = 46\%$
- $ROE (2021) = 35050/66615 * 100 = 52,62\%$
- $ROE (2022) = 30198/57789 * 100 = 52,26\%$
- $ROE (2023) = 37765/84846 * 100 = 44,51\%$

Рентабельність активів (ROA) АТ КБ «ПриватБанк» демонструє поступове зниження протягом аналізованого періоду. У 2019 році цей показник становив 10,53%, однак до 2023 року зменшився до 5,55%. Це свідчить про зниження ефективності використання активів банку для генерування прибутку. Найбільш помітне падіння відбулося між 2019 та 2020 роками, що може бути пов'язано з економічними труднощами чи змінами у фінансовій політиці.

Рентабельність власного капіталу (ROE) також має негативну динаміку. З 59,8% у 2019 році вона зменшилася до 44,51% у 2023 році. Це може свідчити про зниження ефективності використання капіталу власників для отримання прибутку. Незважаючи на певну стабільність у період 2021–2022 років, загальна тенденція до зниження показує складнощі в підтримці високої ефективності.

У сукупності ці показники свідчать про зниження прибутковості банку за аналізований період, що може бути наслідком як зовнішніх економічних умов, так і внутрішніх змін у структурі витрат чи доходів банку. Зробимо діаграму по таблиці 2.2 в рисунку 2.4.

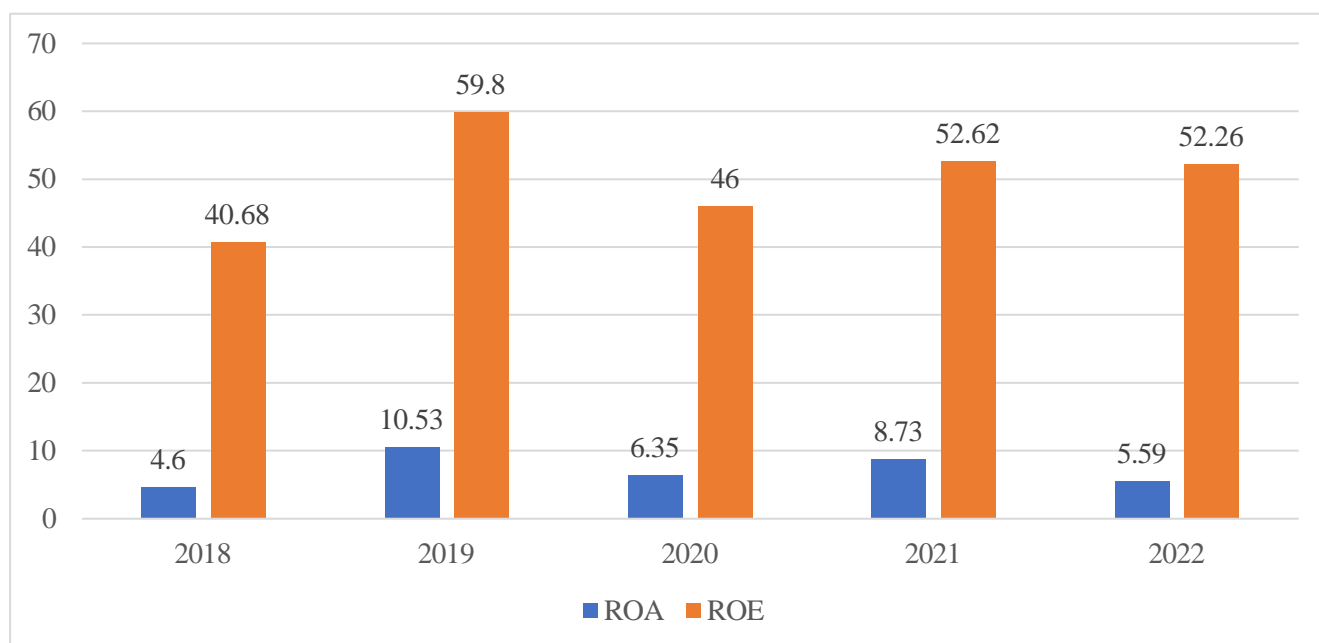

Рисунок 2.4 – Показники рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр, %
(складено автором на основі [23-27])

В таблиці 2.2 та рисунку 2.4 представлені ключові показники рентабельності ПриватБанку, а саме рентабельність активів (ROA) та рентабельність власного капіталу (ROE) за період з 2019 по 2023 рік. Проаналізуємо динаміку цих показників та зробимо висновки про ефективність діяльності банку.

Рентабельність активів (ROA):

Показник ROA ілюструє, наскільки ефективно банк використовує свої активи для отримання прибутку. У 2019 році цей показник складав 10,53%, що є досить високим рівнем.

Проте в 2020 році ROA суттєво знизився до 6,35%, що може бути пов'язано із загальною економічною нестабільністю та впливом пандемії COVID-19, яка негативно позначилася на банківському секторі.

У 2021 році спостерігається відновлення рентабельності активів до рівня 8,73%, однак у 2022 і 2023 роках цей показник знову знизився до 5,59% та 5,55% відповідно. Стабілізація на нижчому рівні може свідчити про більш консервативну політику управління активами або про вплив зовнішніх факторів на прибутковість активів.

Рентабельність власного капіталу (ROE):

Показник ROE є ключовим індикатором для інвесторів, оскільки він показує, наскільки ефективно банк генерує прибуток на вкладений власний капітал. У 2019 році ROE був на дуже високому рівні — 59,80%, що свідчить про високу дохідність капіталу банку.

У 2020 році ROE знизився до 46,00%, що, ймовірно, пов'язано з тими ж економічними викликами, що вплинули на ROA. Попри це, значення залишалось відносно високим, що говорить про хорошу адаптацію банку до змін на ринку.

У 2021 році ROE знову зріс до 52,62%, однак у 2022 та 2023 роках показник знову знижувався — до 52,26% і 44,51% відповідно. Зниження ROE в останні два роки може свідчити про більш стримане зростання прибутку відносно зростання власного капіталу.

Аналіз показників рентабельності свідчить про те, що АТ КБ «ПриватБанк» демонстрував високий рівень ефективності в перші роки аналізованого періоду, однак починаючи з 2020 року показники ROA та ROE поступово знижуються. Це може бути результатом як зовнішніх факторів (економічна нестабільність, вплив пандемії, геополітичні ризики), так і внутрішніх змін в стратегії банку, спрямованих на зменшення ризиків. Попри це, банк зберігає позитивну рентабельність, що вказує на стабільність і спроможність адаптуватися до складних ринкових умов.

Таким чином, для підвищення рентабельності банку в майбутньому можуть знадобитися заходи для оптимізації використання активів та посилення контролю за витратами. Це дозволить ПриватБанку зберегти свою конкурентоспроможність і підвищити привабливість для інвесторів.

Далі розглянемо показники платоспроможності, а саме показник фінансового левериджу та коефіцієнт заборгованості в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Показники платоспроможності АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр, % [23-27]

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Фінансовий леверидж	568	724,14	602,41	935,46	801,46
Коефіцієнт заборгованості	82,39	86,19	83,4	89,31	87,52

Розглянемо розрахунок показника фінансового левериджу (див. формулу 1.3 в розділі 1):

- $\text{ФЛ (2019)} = 309723/54529 * 100 = 568\%$
- $\text{ФЛ (2020)} = 382525/52825 * 100 = 724,14\%$
- $\text{ФЛ (2021)} = 401296/66615 * 100 = 602,41\%$
- $\text{ФЛ (2022)} = 540596/57789 * 100 = 935,46\%$
- $\text{ФЛ (2023)} = 680008/84846 * 100 = 801,46\%$

Розглянемо розрахунок показника коефіцієнту заборгованості (див. формулу 1.4 в розділі 1):

- $\text{КЗ (2019)} = 255194/309723 * 100 = 82,39\%$
- $\text{КЗ (2020)} = 329700/382525 * 100 = 86,19\%$
- $\text{КЗ (2021)} = 334681/401296 * 100 = 83,4\%$
- $\text{КЗ (2022)} = 482807/540596 * 100 = 89,31\%$
- $\text{КЗ (2023)} = 595162/680008 * 100 = 87,52\%$

Фінансовий леверидж демонструє значні коливання, досягнувши піку в 935,46 у 2022 році, після чого знизився до 801,46 у 2023 році, що свідчить про зміну структури фінансування. Коефіцієнт заборгованості зростав до 89,31 у 2022 році, а у 2023 році знизився до 87,52, що вказує на високу частку зобов'язань у структурі активів банку. Загалом банк залежить від зовнішніх джерел фінансування. Далі зробимо діаграму в рисунку 2.5.

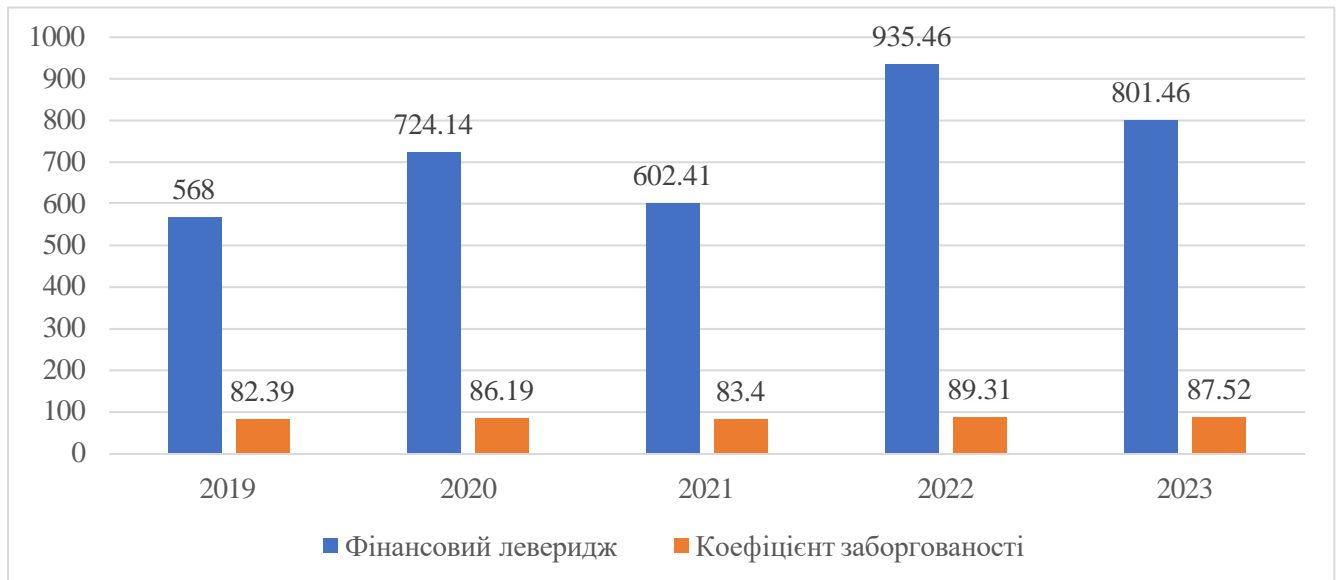

Рисунок 2.5 – Показники платоспроможності АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр (складено автором на основі [23-27])

В таблиці 2.4 та рисунку 2.5 представлені показники платоспроможності ПриватБанку: фінансовий леверидж і коефіцієнт заборгованості за період з 2019 по 2023 рік. Аналіз цих показників дозволяє оцінити рівень фінансової стійкості банку та його здатність покривати зобов'язання.

Фінансовий леверидж:

Фінансовий леверидж відображає залежність банку від позикових коштів і показує, скільки одиниць активів припадає на одну одиницю власного капіталу. У 2019 році цей показник становив 5,67, що свідчить про відносно невисокий рівень залежності від позикових коштів.

У 2020 році фінансовий леверидж зростає до 7,24, що може бути результатом збільшення обсягів зобов'язань банку для підтримки зростання активів. Це може свідчити про активне залучення депозитів або інших видів позикових ресурсів.

У 2021 році показник дещо знижується до 6,02, що може бути ознакою стабілізації структури капіталу або більш обережного підходу до залучення зобов'язань.

У 2022 році фінансовий леверидж різко зростає до 9,35, що вказує на суттєве збільшення залежності від позикових коштів. Це може бути пов'язано із

зовнішніми економічними або геополітичними факторами, які змусили банк покладатися більше на зобов'язання.

У 2023 році показник зменшується до 8,01, що свідчить про певне зниження залежності від позикових ресурсів, хоча рівень все ще залишається високим.

Коефіцієнт заборгованості:

Коефіцієнт заборгованості показує частку зобов'язань у загальному обсязі активів і демонструє здатність банку покривати свої зобов'язання власними коштами. У 2019 році коефіцієнт заборгованості становив 0,82, що є помірним рівнем.

У 2020 році цей показник зростає до 0,86, що вказує на збільшення частки зобов'язань у структурі активів.

У 2021 році коефіцієнт дещо знижується до 0,83, що може свідчити про збільшення активів відносно зобов'язань або про загальне покращення фінансової стійкості банку.

У 2022 році коефіцієнт заборгованості досягає найвищого рівня за аналізований період — 0,89, що свідчить про підвищену залежність від зобов'язань. Це може бути пов'язано з необхідністю залучення додаткових ресурсів у складних економічних умовах.

У 2023 році коефіцієнт заборгованості трохи зменшується до 0,87, що свідчить про часткове зниження рівня зобов'язань або про збільшення активів відносно зобов'язань.

Дані таблиці та діаграми свідчать про те, що АТ КБ «ПриватБанк» значно залежить від позикових ресурсів, особливо в періоди економічної нестабільності. Високі значення фінансового левериджу у 2022–2023 роках і зростання коефіцієнта заборгованості вказують на підвищений рівень фінансових ризиків. Однак банк продовжує підтримувати стабільний рівень платоспроможності, що говорить про його здатність адаптуватися до ринкових умов і забезпечувати виконання своїх зобов'язань. Важливо відзначити, що для зменшення фінансових ризиків банку слід звернути увагу на зниження залежності від позикових ресурсів і оптимізацію структури капіталу.

Наостанок розглянемо показник ліквідності, а саме коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Коефіцієнт покриття ліквідністю за всіма валютами (LCRBB) та в іноземній валюті (LCRIB) АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр, % [23-27] (показники наведені в річних звітах АТ КБ «ПриватБанк»)

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
LCRBB	268,26	278,23	258,85	311,01	462,8
LCRIB	307,71	218,18	200,36	260,14	266,1

Таблиця 2.5 містить дані про коефіцієнт покриття ліквідністю ПриватБанку, а саме загальний коефіцієнт покриття ліквідністю за всіма валютами (LCRBB) та коефіцієнт покриття ліквідністю в іноземній валюті (LCRIB) за період з 2019 по 2023 рік, які наведені в річних звітах АТ КБ «ПриватБанк». Ці показники відображають здатність банку забезпечити ліквідність у випадку короткострокових зобов'язань і підтримувати платоспроможність у критичних ситуаціях. Зробимо діаграму в рисунку 2.6.

Згідно таблиці 2.5 та рисунку 2.6 можемо зробити висновки по показникам коефіцієнтів покриття ліквідністю:

У 2019 році LCRBB становив 268,26%, що значно перевищує нормативне значення (як правило, для банків мінімально рекомендоване значення LCR становить 100%). Це означає, що ПриватБанк мав суттєвий запас ліквідності для покриття короткострокових зобов'язань.

У 2020 році показник дещо зріс до 278,23%, свідчачи про стабільну ліквідність банку. Цей приріст може бути пов'язаний з обережною політикою управління ліквідністю через нестабільні економічні умови.

У 2021 році LCRBB знизився до 258,85%, однак залишився на високому рівні, що продовжує свідчити про достатній запас ліквідності.

У 2022 році LCRBB суттєво зріс до 311,01%, ймовірно, через збільшення ліквідних активів або більш обережний підхід до управління зобов'язаннями під час кризових подій.

У 2023 році показник досягнув рекордного значення — 462,8%, що є свідченням значного запасу ліквідності. Це може бути відповіддю банку на підвищені ризики зовнішнього середовища, що вимагають додаткових резервів ліквідності.

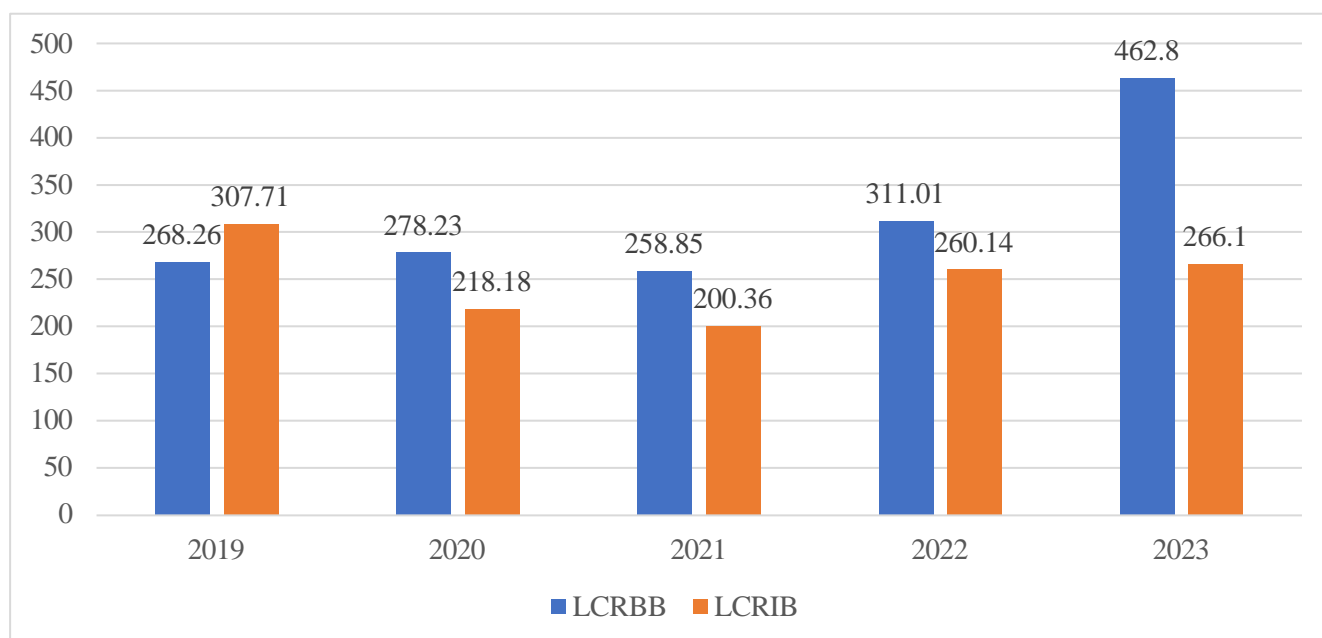

Рисунок 2.6 - Коефіцієнт покриття ліквідністю за всіма валютами (LCRBB) та в іноземній валюті (LCRIB) АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр, % (складено автором на основі [23-27])

Коефіцієнт покриття ліквідністю в іноземній валюті (LCRIB):

У 2019 році LCRIB становив 307,71%, що також є дуже високим показником, свідчачи про здатність банку покривати короткострокові зобов'язання в іноземній валюті.

У 2020 та 2021 роках LCRIB суттєво знижується — до 218,18% та 200,36% відповідно. Це може свідчити про зменшення обсягів ліквідних активів в іноземній валюті або збільшення зобов'язань у цій валюті.

У 2022 році показник зростає до 260,14%, що може бути зумовлено заходами, спрямованими на підвищення ліквідності в іноземній валюті в умовах економічної нестабільності.

У 2023 році LCRIB знову незначно підвищується до 266,1%, що свідчить про підтримання достатнього рівня ліквідності в іноземній валюті для покриття можливих зобов'язань.

Аналіз коефіцієнтів покриття ліквідністю (LCRBB і LCRIB) показує, що ПриватБанк підтримує високий рівень ліквідності як у національній, так і в іноземній валюті. Зростання LCRBB, особливо у 2022-2023 роках, вказує на посилену увагу банку до забезпечення фінансової стабільності та готовності до можливих ризиків ліквідності. Хоча LCRIB знижувався у 2020–2021 роках, банк відновив його до прийняттого рівня, що свідчить про ефективне управління ліквідністю в іноземній валюті. Це підвищує стійкість ПриватБанку до зовнішніх фінансових викликів та забезпечує його здатність виконувати свої зобов'язання навіть у кризових умовах.

Загалом, фінансові показники АТ КБ «ПриватБанк» свідчать про зростання активів, стабільність власного капіталу та підтримку високої ліквідності. Однак залежність від позикових коштів, відображена у високому рівні фінансового левериджу та коефіцієнті заборгованості, вказує на необхідність більш обережного управління ризиками.

2.3 Шляхи підвищення прибутковості АТ КБ «Приватбанк»

У сучасних умовах економічної нестабільності та зростаючої конкуренції серед банківських установ важливим питанням залишається пошук шляхів підвищення прибутковості банку. Зокрема, ПриватБанк, як один із найбільших банків України, має враховувати численні фактори, що впливають на його прибуток, щоб забезпечити стійкий розвиток та відповідати запитам клієнтів і акціонерів.

У цьому розділі ми розглянемо основні напрямки, які можуть сприяти підвищенню прибутковості ПриватБанку. Для цього буде проведено кореляційно-регресійний аналіз, який дозволить визначити, які саме фактори найбільше впливають на прибутковість банку та як вони між собою взаємопов'язані. Метод

кореляційно-регресійного аналізу є корисним інструментом для вивчення залежності між різними економічними показниками.

За допомогою цього аналізу ми зможемо не лише визначити ключові фактори, що впливають на фінансові результати ПриватБанку, але й спрогнозувати потенційні результати від запровадження різних управлінських рішень.

Рисунок 2.7 – Структура методичного підходу кореляційно-регресивного аналізу (складено автором за [28, 29])

Кореляційно-регресивний аналіз є потужним інструментом у фінансовому аналізі, оскільки дозволяє виявити основні фактори, що впливають на фінансові показники, і тим самим сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. У випадку ПриватБанку цей метод допоможе визначити фактори, що сприяють

зростанню прибутковості, і розробити шляхи підвищення ефективності банківської діяльності.

Для визначення впливу ресурсної бази на чистий прибуток ПриватБанку виберемо такі показники:

- грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви;
- кредити та аванси клієнтам;
- інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6 – Вхідні дані для кореляційно-регресивного аналізу АТ КБ «ПриватБанк» за період 2019-2023 рр, млн грн [23-27]

Рік	Чистий прибуток, Y	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви, X1	Кредити та аванси клієнтам, X2	Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, X3	Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, X4
2019	32609	45894	59544	84680	66602
2020	24302	49911	55021	100750	119196
2021	35050	52835	68218	93096	129074
2022	30198	96380	68084	95716	143920
2023	37765	152282	92019	100376	171471

Для кореляційно-регресійного аналізу розглянуто дані, які включають чистий прибуток (Y) та низку фінансових показників (грошові кошти та еквіваленти, кредити, інвестиційні цінні папери), що потенційно впливають на прибуток.

Виходячи з таблиці, можна побачити, що чистий прибуток (Y) коливався щороку, причому найбільше він зріс у 2023 році (37765 млн грн). Показник грошових коштів та їх еквівалентів (X1) постійно збільшувався, з особливо різким зростанням у 2022 та 2023 роках. Це може свідчити про нарощення ліквідних активів, що потенційно покращує прибутковість.

Кредити та аванси клієнтам (X2) коливаються, але зберігають тенденцію до збільшення. У 2023 році їхня сума досягла 92019 млн грн, що свідчить про активізацію кредитної діяльності. Також можна очікувати, що цей показник позитивно корелює з прибутком, оскільки прибутковість банків часто залежить від обсягу наданих кредитів.

Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю (X3, X4) мають стійке зростання, що може позитивно впливати на прибуток. У 2023 році їхні значення найбільші за весь період, що може бути пов'язано з позитивною кон'юктурою на ринку цінних паперів.

Для кореляційного аналізу доцільно дослідити зв'язок між чистим прибутком та кожним показником, оскільки, виходячи з даних, є підстави припустити, що такі показники як X1, X2 і X4 мають прямий вплив на прибуток (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7 – Кореляційна матриця АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр

	Y	X1	X2	X3	X4
Y	1				
X1	0,550803	1			
X2	0,797496	0,927376	1		
X3	-0,19765	0,527122	0,377584	1	
X4	0,321918	0,813566	0,763504	0,812922	1

Для аналізу кореляційної матриці розглянемо силу та напрямок зв'язків між показниками Y, X1, X2, X3, і X4 на основі значень кореляційних коефіцієнтів:

1. Кореляція між Y і X1 (0,55): Значення 0,55 вказує на помірний позитивний зв'язок між Y і X1. Це означає, що зміни в X1 мають деякий позитивний вплив на Y, але цей вплив не є дуже сильним.

2. Кореляція між Y і X2 (0,80): Кореляція 0,80 свідчить про сильний позитивний зв'язок між Y і X2. Це означає, що зміни в X2 можуть суттєво впливати на Y, роблячи цей показник одним із важливих факторів для пояснення варіацій Y.

3. Кореляція між Y і X3 (-0,20): Значення -0,20 свідчить про слабкий негативний зв'язок між Y і X3. Тобто, між цими змінними є слабка зворотна залежність, але вона настільки незначна, що X3 навряд чи суттєво впливатиме на Y.

4. Кореляція між Y і X_4 (0,32): Значення 0,32 свідчить про слабкий позитивний зв'язок між Y і X_4 . Цей зв'язок є, але він помірно слабкий, тому вплив X_4 на Y теж не дуже великий.

На основі кореляційної матриці ми проведемо регресійний аналіз з показниками X_1 (грошові кошти та еквіваленти) та X_2 (кредити та аванси клієнтам), оскільки ці показники мають найбільший вплив на чистий прибуток Y (таблиця 2.8).

Таблиця 2.8 – Регресивний аналіз АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр

	Коефіцієнти	t-статистика	P-Значення	Нижнє 95%	Верхнє 95%
Y-перетин	-6443,749607	-0,614201439	0,601641578	-51584	38696,52
Змінна X_1	-0,152004316	-2,157256241	0,163687962	-0,45518	0,151169
Змінна X_2	0,736496582	3,276247587	0,081883628	-0,23073	1,703728

Регресійний аналіз вказує на позитивний вплив змінної X_2 (кредити та аванси клієнтам) на чистий прибуток із коефіцієнтом 0,736 і P-значенням 0,08, що підкреслює значення якісного управління кредитним портфелем. Незважаючи на те, що P-значення трохи перевищує традиційний рівень 0,05, його вплив не можна ігнорувати.

Покращення рентабельності можливе завдяки оптимізації кредитування, орієнтації на клієнтів із високою кредитоспроможністю, впровадженню автоматизованих інструментів оцінки позичальників і посиленню роботи з високонадійними сегментами ринку. Важливим залишається розвиток додаткових джерел доходів, таких як інноваційні банківські продукти, а також автоматизація операційних процесів, що сприятиме зниженню витрат. Комплексний підхід забезпечить стабільний ріст прибутковості банку.

За результатами розрахунків проведеного кореляційно-регресивного аналізу, для підвищення рентабельності ПриватБанку можна запропонувати алгоритм оптимізації різних аспектів його діяльності, з урахуванням аналізу, проведеного у кваліфікаційній роботі в рисунку 2.8.

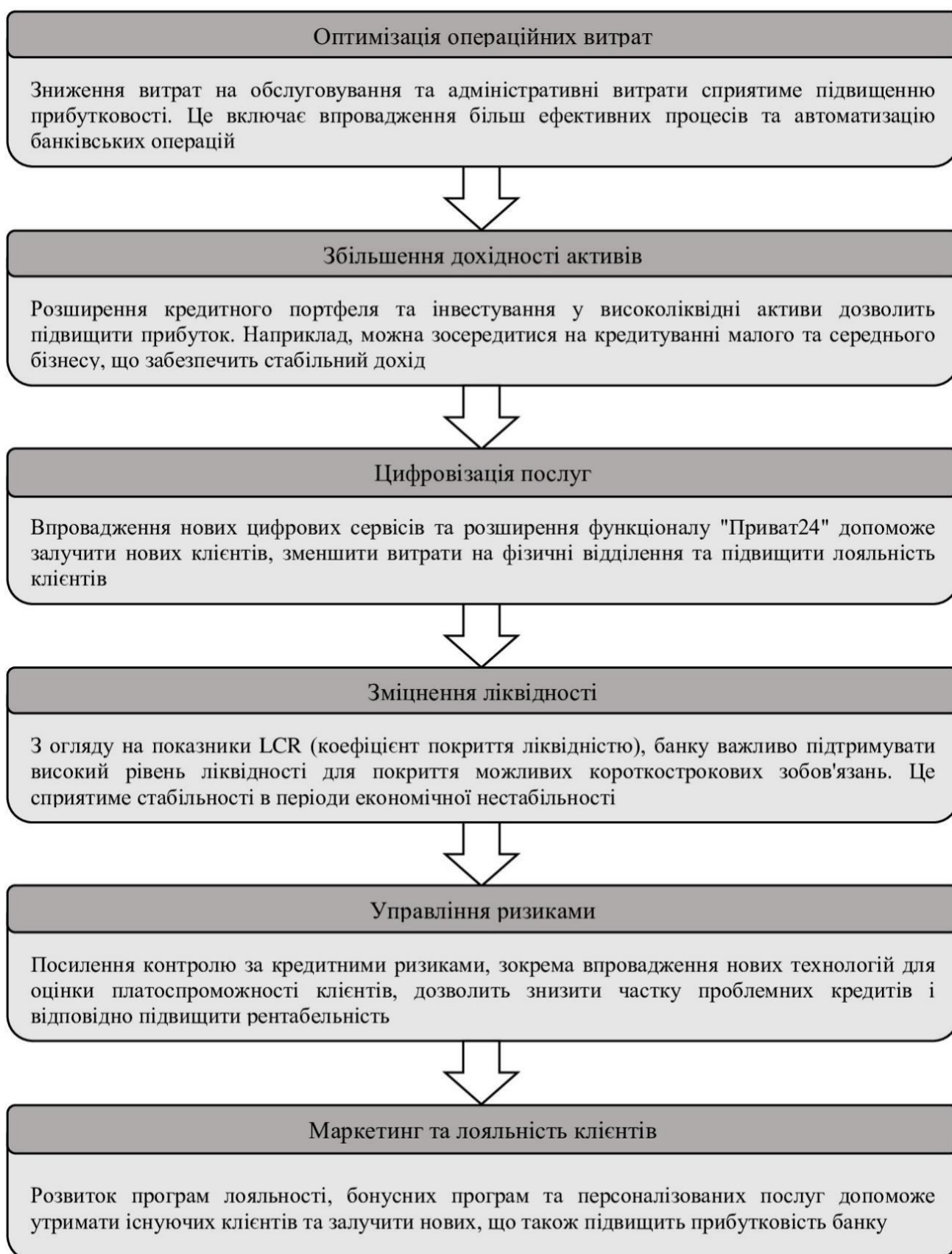

Рисунок 2.8 - Алгоритм оптимізації різних аспектів діяльності АТ КБ «ПриватБанк» (складено автором за [30-32])

Отже, основними напрямками підвищення прибутковості АТ КБ «ПриватБанк» можуть бути оптимізація витрат, збільшення доходності активів, цифровізація банківських послуг, ефективне управління ліквідністю, зниження кредитних ризиків та зміцнення лояльності клієнтів. Використання кореляційно-регресійного аналізу дозволяє визначити основні фактори, що впливають на фінансові показники банку, що сприяє ухваленню більш обґрунтованих управлінських рішень. Застосування таких заходів допоможе забезпечити стійке зростання банку, зменшити залежність від зовнішніх ресурсів і зберегти конкурентні позиції навіть у складних економічних умовах.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання дипломної роботи здійснено ґрунтовне дослідження теоретичних та практичних аспектів рентабельності комерційних банків, зокрема на прикладі АТ КБ «ПриватБанк». Дослідження охопило аналіз ключових показників фінансової ефективності, визначення факторів впливу на рентабельність, а також розробку практичних рекомендацій для підвищення прибутковості банківської діяльності.

Розкрито сутність рентабельності як важливого індикатора фінансової стійкості та ефективності використання ресурсів банку. Показано, що рентабельність не лише характеризує дохідність банку, але й виступає важливим фактором його стратегічного розвитку, що визначає здатність адаптуватися до умов змінного економічного середовища. Теоретичний аналіз дозволив визначити методологічну базу оцінки рентабельності, яка враховує як загальноприйняті підходи, так і специфічні особливості банківського сектору. Рентабельність банку розглянуто у взаємозв'язку з його ліквідністю, платоспроможністю та ризикованістю операцій, що дає змогу зробити комплексну оцінку його фінансового стану.

Практична частина роботи була спрямована на аналіз фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк» за період 2019–2023 років. Проведено оцінку динаміки основних фінансових показників, таких як рентабельність активів (ROA), рентабельність власного капіталу (ROE), фінансовий леверидж, коефіцієнт заборгованості та ліквідність. Результати аналізу показали, що, незважаючи на позитивну динаміку зростання активів і підтримку високої ліквідності, спостерігається тенденція до зниження рентабельності. Це зниження обумовлене як зовнішніми факторами, такими як економічна нестабільність та посилення конкуренції, так і внутрішніми аспектами управління витратами та активами. Особливу увагу приділено аналізу впливу макроекономічних чинників, таких як рівень інфляції, валютні коливання, ставки рефінансування, а також внутрішніх показників, зокрема структури доходів і витрат банку.

На основі проведеного аналізу були запропоновані рекомендації для підвищення рентабельності банку. Рекомендації включають оптимізацію витратної частини бюджету, диверсифікацію джерел доходів, підвищення ефективності управління кредитним портфелем, а також впровадження інноваційних банківських продуктів. Окремо підкреслено важливість цифровізації процесів обслуговування клієнтів, що дозволить не лише підвищити якість послуг, але й знизити операційні витрати. Застосування сучасних фінансових технологій сприятиме збільшенню обсягів кредитування, залученню нових клієнтів і розширенню ринкової частки банку.

Запропоновані у роботі рекомендації базуються на використанні кореляційно-регресійного аналізу, що дозволило визначити найбільш вагомі чинники впливу на прибутковість банку. Результати аналізу показали, що основними драйверами зростання прибутковості є збільшення обсягів кредитного портфеля, оптимізація структури витрат, розширення спектра послуг та підвищення операційної ефективності. Практична значущість отриманих результатів полягає у можливості їх застосування для вдосконалення фінансового менеджменту АТ КБ «ПриватБанк» і розробки стратегій його розвитку в умовах високої конкуренції та нестабільного ринку.

Таким чином, виконане дослідження є важливим внеском у вдосконалення практики управління рентабельністю банківських установ. Виявлені фактори впливу на фінансові результати та запропоновані заходи щодо їх оптимізації можуть бути використані не лише АТ КБ «ПриватБанк», але й іншими банківськими установами, що працюють у подібних умовах. Реалізація запропонованих заходів сприятиме забезпеченню довгострокової фінансової стабільності, підвищенню конкурентоспроможності та зміцненню позицій банку на ринку фінансових послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕЛІЛ

1. Katan L., Plachotnik M. Profitability of a commercial bank and its increase. *Agrosvit*. 2018. No. 21. P. 3. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2018.21.3> (date of access: 02.11.2024).
2. Скоробогач О. Прибутковість комерційного банку та її підвищення. *Економічна наука*. 2013. (дата звернення: 02.11.2024)
3. Babenko-Levada V., Cherviakova V. Bank income and expenses management. *Efektivna ekonomika*. 2020. No. 11. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.94> (date of access: 02.11.2024).
4. Кисіль Я., Кисіль М., Тітенко З. Рентабельність як основний показник ефективності управління активами підприємства. *Молодий вчений*. 2023. № 9 (121). С. 18–21. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-9-121-4> (дата звернення: 02.11.2024).
5. Курочкіна О. Рентабельність підприємства як основний показник ефективності його діяльності. *economics*. 2020. № 16. (дата звернення: 02.11.2024).
6. Кошельок Г., Міндова О., Чернишова Л. Факторний аналіз рентабельності виробництва торговельних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-36> (дата звернення: 02.11.2024).
7. Палійчук Є., Шипович М. Ефективні методи підвищення прибутковості на ват «Мукачівський верстатозавод» на сучасному етапі. *Ефективна економіка*. 2017. № 12. (дата звернення: 02.11.2024).
8. Гречко А. В., Мельнікова О. М. Дослідження факторів впливу на прибутковість підприємства та пошук резервів збільшення прибутку. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. (дата звернення: 02.11.2024).
9. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III : станом на 8 листоп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 14.11.2024).

10. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV : станом на 8 листоп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 14.11.2024).
11. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України : Постанова Нац. банку України від 04.07.2018 № 75 : станом на 1 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18#Text> (дата звернення: 14.11.2024).
12. IFRS - Home. IFRS - Home. URL: <https://www.ifrs.org/> (date of access: 14.11.2024).
13. Google Тренди. Google Тренди. URL: <https://trends.google.com.ua> (дата звернення: 18.11.2024).
14. Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України : Постанова Нац. банку України від 27.02.2018 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18#Text> (дата звернення: 04.11.2024).
15. Учасники проектів Вікімедіа. Рентабельність активів – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Рентабельність_активів (дата звернення: 04.11.2024).
16. Учасники проектів Вікімедіа. Рентабельність власного капіталу – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Рентабельність_власного_капіталу (дата звернення: 04.11.2024).
17. Учасники проектів Вікімедіа. Фінансовий важіль – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Фінансовий_важіль (дата звернення: 04.11.2024).
18. Учасники проектів Вікімедіа. Коефіцієнт заборгованості – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Коефіцієнт_заборгованості (дата звернення: 04.11.2024).
19. Про внесення змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Нац. банку України від 30.10.2018 № 114. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114500-18#Text> (дата звернення: 04.11.2024).

20. Pavliuk K. Evaluations of research work on the basis of multifactor correlation-regression analysis. *Naukovi pratsi NDFI*. 2020. Vol. 2020, no. 3. P. 5–19. URL: <https://doi.org/10.33763/npndfi2020.03.005> (date of access: 04.11.2024).
21. Учасники проектів Вікімедіа. ПриватБанк – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/ПриватБанк> (дата звернення: 07.11.2024).
22. Чому SWOT-аналіз необхідний практично кожному бізнесу?. *eSputnik*. URL: <https://esputnik.com/uk/blog/swot-analiz-iz-prikladami> (дата звернення: 07.11.2024).
23. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2019 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/Richnij_zvit_za_2019r.pdf?_gl=1*1w8zsge*_gcl_au*MjMyMjU0MTYwLjE3MjgwNDYzNDQuMTg3OTA1MzQzMC4xNzMwOTgzODY2LjE3MzA5ODQ2NTU.*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTczMTE1NzcxMi40Ni4xLjE3MzExNTc3NTIuMjAuMC4w (дата звернення: 09.11.2024).
24. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2020 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2021.03.15_Zvit_Last_n.pdf?_gl=1*zrs3ab*_gcl_au*MjMyMjU0MTYwLjE3MjgwNDYzNDQuMTg3OTA1MzQzMC4xNzMwOTgzODY2LjE3MzA5ODQ2NTU.*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTczMTE1NzcxMi40Ni4xLjE3MzExNTc3MjUuNDcuMC4w (дата звернення: 09.11.2024).
25. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2021 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/doc2_09092022.pdf?_gl=1*17zc199*_gcl_au*MjMyMjU0MTYwLjE3MjgwNDYzNDQuMTg3OTA1MzQzMC4xNzMwOTgzODY2LjE3MzA5ODQ2NTU.*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTczMTE1NzcxMi40Ni4xLjE3MzExNTc3MjUuNDcuMC4w (дата звернення: 09.11.2024).
26. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2022 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/dod1_01052023_2022.pdf?_gl=1*17zc199*_gcl_au*MjMyMjU0MTYwLjE3MjgwNDYzNDQuMTg3OTA1MzQzMC4xNzMwOTgzODY2LjE3MzA5ODQ2NTU.*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9Y

CQ9*MTczMTE1NzcxMi40Ni4xLjE3MzExNTc3MjUuNDcuMC4w (дата звернення: 09.11.2024).

27. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2023 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/Richnyy_zvit_za_2023.pdf?_gl=1*17zc199*_gcl_au*MjMyMjU0MTYwLjE3MjgwNDYzNDQuMTg3OTA1MzQzMC4xNzMwOTgzODY2LjE3MzA5ODQ2NTU.*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YQC9*MTczMTE1NzcxMi40Ni4xLjE3MzExNTc3MjUuNDcuMC4w (дата звернення: 09.11.2024).

28. Кореляційно-регресійний аналіз - Бібліотека BukLib.net. Головна - Бібліотека BukLib.net. URL: <https://buklib.net/books/30354/> (дата звернення: 11.11.2024)

29. Koziuk V., Correlation and regression analysis of the profitability of production and sale of cereal crops in ukraine / et al. Academic Review. 2023. Vol. 1, no. 58. P. 32–44. URL: <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2023-1-58-3> (date of access: 11.11.2024)

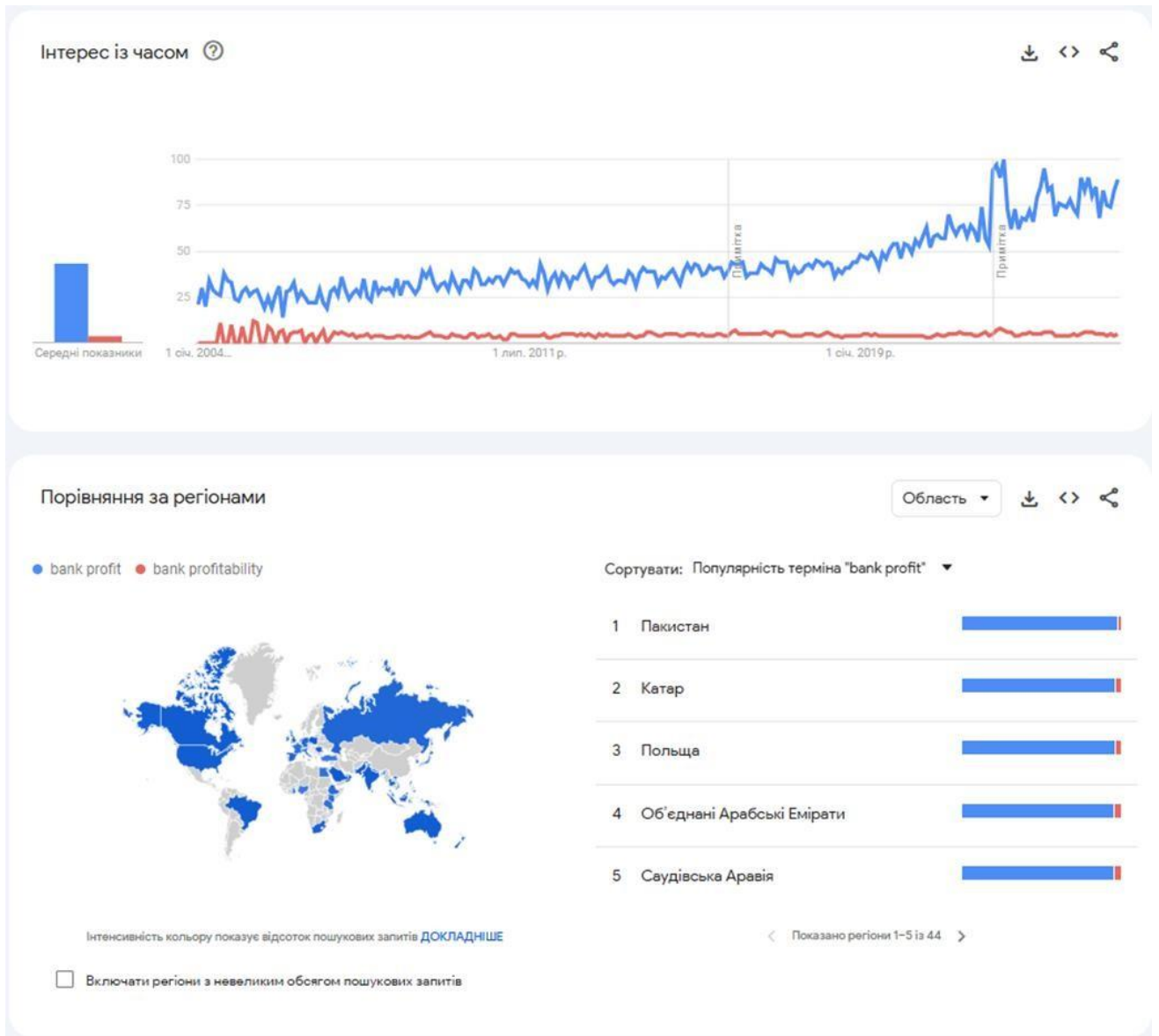
30. Grydzhuk D. M., Shvets N. R. Increasing efficiency of banking activity in ukraine by governing pricing centers of profit of the bank. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2019. Vol. 3, no. 30. P. 4–15. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v3i30.179221> (date of access: 11.11.2024).

31. Головкова Л. С., Крисанова Н. О., Добрик Л. О. Підвищення ефективності діяльності банку шляхом управління витратами. review of transport economics and management. 2021. № 5 (21). С. 134–142. URL: <https://doi.org/10.15802/rtem2021/241874> (дата звернення: 11.11.2024).

32. Kostiuk V., Sterenchuk M. Bank income and expenses management. Pryazovskyi Economic Herald. 2020. No. 6(23). URL: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-6-40> (date of access: 11.11.2024).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Додаток 2

Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	45 894	27 360
Кредити та аванси клієнтам	8	59 544	59 544
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	84 680	86 244
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			
Поточні податкові активи		2 257	184
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію/інвестиції в дочірні компанії		10	30
Інші активи	13	9 285	8 899
Інші активи		1 244	1 361
Зобов'язання			
Зобов'язання орендаря з лізингу	32	1 748	
Відшкодування за збитком	24	121	136
Інші фінансові зобов'язання	17	1 572	2 249
Резерви та нефінансові зобов'язання	18	3 280	3 132
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		255 194	246 584
Капітал			
Акціонерний капітал	19	206 060	206 060
Резерв переоцінки будівель	11	687	687
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів			
Результат від операцій з акціонером			
Загальні резерви та інші фонди			
Накопичений дефіцит		(169 918)	(190 388)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ			

Затверджено: 29 січня 2020 року.

Н

Г. О. Сауарін
Голова ГОЛОВИ ПРАКТИК

В. В. Ярмоленко
Голова ГОЛОВИ ПРАКТИК

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2020 року

ГОшо ай коуп тв fz егвівлентз га сбов'гхові резегаи	6	4S 9"1	45 894
Заборгва чісь банкв	7	25 059	21 118
Кредити та аванси клієнтам	8	55 021	39 544
- я трввдливої вэртіспо че;ез грибутог чг збиток	9	10g 7M	&t 650
- ь оіраеаАпкаоо вэртістю чераз їмий сус/пнип дэхіз	9	119 196	66 607
- зэ амвтіюванво свбіваргістю	9	171S	875
Пов'чі гвтwtі актиж	2Z	6 666	2 257
Інвестиції в дэчїри т8 агоціюзану юмпв'ю		30	155
Активи з права хористування	10	1 74B	1 716
Основні засоби та нематеріальні активи	11	5 884	4 764
Інші фінансові активи	12	3348	2 21в
Інші активи	13	8903	9 285
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 228	1 244
Активи, утримувані для продажу		32	
ВСЬОГО АКТИВІВ		382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ			7721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		2	щр1
Кошти клієнтів	14	312 708	"240621
Зобов'язання орендаря з лізингу	91	" 85S	1 748
ВІстгс*+э. е хГхів'звннз з поа нв пр'бутог	2Z	146	121
І'а'лі фінансові мбсв'язннз	15	2BD7	1f22
Резерви та нефінансові зобов'язання	16	"2082	3260
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		329 700	255 194
Акціонерний капітал	17	206 060	206 068
Емісійний доїд	17	23	23
Резрв гереоїнхи будізець	1#	689	614
нв#в&11BC'В8-тнй 86пТС*т 9П іН &0СТИїїН:як МІНїя'х 118F1bD1в	9	(2 937)	\1 274,i
ль10 1 19/т О1%Зїяїї 8 ЯкціОгИ		12 174	12 174
загальні резерви та інші фонди	11	8 481	6 830
ня10пич11е'їд ци'		(171 665)	1188 91B)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		52 825	54 529
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		382 525	20g 723

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

Г. Ю., Сайаріна
 В.о. Таїюк Грєїнн'я"

В. В. Ярмоленк
 Головной бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

У мільйонах українських гривень	грн.	31 грудня 2021	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Грошові активи	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси клієнтам	7	26 243	25 059	27 118
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:	8	68 213	55 021	59 544
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		222 111	221 661	162 157
- за амортизованою собівартістю	9	11 807	11 806	8 002
Поточні податкові активи	9	107	171	875
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	20	9 978	6 660	2 257
Інвестиційна нерухомість		30	10	10
Нематеріальні активи за винятком гудвілу		1 080	2 333	3 379
Основні засоби	10	1 200	953	648
Інші фінансові активи	11	5 074	6 606	5 832
Інші нефінансові активи	12	2 514	3 445	2 211
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		9 713	10 158	10 820
		7	32	
Загальна сума активів		401 296	382 525	309 723
Відшкодування за втрачені гроші				7 721
Кошти банків		3	2	261
Кошти клієнтів	13	325 303	312 708	18 521
Відшкодування за втрачені гроші	14	159	146	121
Інші фінансові активи	14	3 170	4 059	2 639
Забезпечення у т.ч.:	15	3 551	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інше забезпечення		3 178	10 358	2 073
Інші нефінансові активи	15	1 765	2 088	1 528
Загальна сума зобов'язань		330 861	329 700	236 114
Грошові активи	16	206 060	206 060	206 060
Емкційні активи	16	23	23	23
Відшкодування за втрачені гроші		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 091)	(2 281)	(660)
Резерви за втраченими грошима	16	9 696	6 441	6 850
Інші активи		(1 574)	(1 161)	(1 691)
Загальна сума власного капіталу		66 615	52 825	54 529
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		101 285	382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бондар
Голова ПравлінняГ. І. Явчак
Заступник Голови Правління (з підписом)Р. Р. Явчак
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 637	26 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 084	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 752	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	96 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 920	129 074
- за амортизованою собівартістю	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 989
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 389	1 288
Основні засоби	11	5 228	6 074
Інші фінансові активи	12	4 309	2 644
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 713
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		64	7
Загальна сума активів		540 596	401 296
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 970	325 303
Інші залучені кошти	15	128	-
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	159
Інші фінансові зобов'язання	16	2 634	3 770
Забезпечення у т.ч.:	17	5 804	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 260	373
- інше забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 271	1 795
Загальна сума зобов'язань		482 807	334 681
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 168)	(4 091)
Резерви та інші фонди банку	19	11 449	9 696
Накопичений дефіцит		(156 749)	(157 247)
Загальна сума власного капіталу		57 789	66 615
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 596	401 296

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

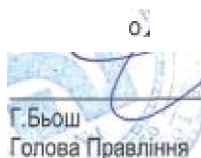
Г. Бьох
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Додаток 3

	Прим.	31 грудня 2023	31 грудня 2022
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	152 282	94 191
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	IN 375	9S 718
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	171 471	J43 020
- за амортизованою собівартістю	9		11в
Поточні податкові активи			
Інвестиційна нерухомість	30	2 340	2 1S5
Основні засоби	J1	5 127	9Ю8
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	i1	1 563	1 389
Відстрочені податкові активи	25	1 982	1 100
Інші фінансові активи	12	В 63	6 498
Інші нефінансові активи	13	в 094	0 1N
<hr/>			
Кошти клієнтів	14	555 525	47J 070
Інші залучені кошти	J5	2 630	128
Інші фінансові зобов'язання	t8	3 008	2BA
=@ввцшъэвщццдютвши	RBMHNMH78JюмдщыCRMи	TYQOшъ	1 J11
- інше забезпечення			4 Ю7
Інші нефінансові зобов'язання	t8	2 7J1	2 271
<hr/>			
ЕМієкН4 дохія		23	23
фаяі дезераи	9, 11	(J 74J)	(15t88)
Рвзрътвт йдошрвцїб вщцфнqхя		J2J74	12174
Резерви та інші фонди банку	10	32859	1144B
накопичення дефіцит		{144029}	{150746}

а підписано 15 березня 2024 року.

В. В. Журоленко
Головний бухгалтер